

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,

1980. november 25.,

kedd

89. szám

Ára: 9,— Ft

TARTALOMJEGYZÉK

49/1980. (XI. 25.) MT rend.

4/1980. (XI. 25.) BM

4/1980. (XI. 25.) OT—PM

5/1980. (XI. 25.) OT—PM—ÉVM

	Oldal
Személyi rész — — — — —	1219
A levegő tisztaságának védelméről szóló 1/1973. (I. 9.) MT számú rendelet módosításáról — — —	1220
Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról — — —	1220
A Központi és a Tanácsi Környezetvédelmi Alap képzéséről és felhasználásáról — — — — —	1251
A Központi Területfejlesztési Alap felhasználásáról — — — — —	1253

I. Főrész

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

eredményes munkájuk elismeréseként, nyugálományba vonulásuk alkalmából

Nagy Ferencnek, a Kohó- és Gépipari Minisztérium osztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata;

Mezővári Ferencnek, a Kohó- és Gépipari Minisztérium csoportvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND
ezüst fokozata;

Farkas Lászlónak, a Kohászati Gyárépítő Vállalat külkereskedelmi irodavezetőjének, *Nagy Sándor Lajosnak*, az Ózdi Kohászati Üzemek energetikusának, *dr. Tóth Mihálynénak*, a Kohó- és Gépipari Minisztérium csoportvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND
bronz fokozata

kitüntetését adományozza.

Losonczi Pál s. k.,
a Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Katona Imre s. k.,
a Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

eredményes munkájuk elismeréseként, nyugálományba vonulásuk alkalmából

Hucker Ferencnek, a Mecseki Ércbányászati Vállalat osztályvezetőjének, *Kriston Bélának*, a Borsodi Szénbányák üzemigazgatójának, *Madarász Gyulának*, az Országos Bányagépgyártó Vállalat főosztályvezető-helyettesének, *dr. Szőr Péternek*, a TAURUS Gumiipari Vállalat fejlesztési központja vezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata;

Baldauf Lászlónak, a TAURUS Gumiipari Vállalat osztályvezetőjének, *Bertók Dömötörnek*, a Geofizikai Kutató Vállalat gépkocsiszerelő csoportvezetőjének, *Balucz Györgynek*, a Kőolajvezeték Építő Vállalat hegesztő szakoktatójának, *Hári Sándornénak*, a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat csoportvezetőjének, *Kerék Józsefnek*, a Kőolajkutató Vállalat TMK csoportvezetőjének, *Kiss Ferencnek*, a Nehézipari Minisztérium minisztériumi tanácsosának, *Landesz Jánosnak*, a Komáromi Kőolajipari Vállalat desztillatőrének, *Papp Imrénének*, az ÁFOR Ásványolajforgalmi Vállalat művezetőjének, *Szakonyi Gábornak*, az Északdu-nántúli Áramszolgáltató Vállalat osztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND
ezüst fokozata;

Balogh Istvánnak, a Budapesti Vegyiművek vilanyhegesztőjének, *Farkas Mátyásnak*, a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat hegesztőjének, *Heiter Józsefnek*, az Országos Érc- és Ás-

ványbányák vájárának, dr. Szegő Sándornénak,
a Kőbányai Gyógyszerárugyár előadójának a

MUNKA ÉRDEMREND

bronz fokozata

kitüntetését adományozza.

Losonczi Pál s. k.,	Katona Imre s. k.,
a Magyar Népköztársaság	a Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsának	Elnöki Tanácsának
elnöke	titkára

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

dr. Uranovics Imre rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet — érdemei elismerésével — felmenti a Magyar Népköztársaság jakartai nagykövetségének vezetésére kapott megbízatása alól. Részére a visszahívólevelet aláírásokkal és pecséttel ellátva kiadja.

Losonczi Pál s. k.,	Katona Imre s. k.,
a Magyar Népköztársaság	a Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsának	Elnöki Tanácsának
elnöke	titkára

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

Debreceni Istvánt kinevezi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté és megbízza a Magyar Népköztársaság jakartai nagykövetségének vezetésével. Részére a megbízólevelet aláírásokkal és pecséttel ellátva kiadja.

Losonczi Pál s. k.,	Katona Imre s. k.,
a Magyar Népköztársaság	a Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsának	Elnöki Tanácsának
elnöke	titkára

Minisztertanácsi rendelet

A Minisztertanács

49/1980. (XI. 25.) számú

rendelete

a levegő tisztaságának védelméről szóló
1/1973. (I. 9.) MT számú rendelet
módosításáról

1. §

A levegő tisztaságának védelméről szóló 1/1973. (I. 9.) MT számú rendelet (a továbbiakban R.) 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. §. A légszennyezési bírságot a Központi Környezetvédelmi Alapban, illetőleg a Tanácsi Környezetvédelmi Alapban kell kezelni.”

2. §

Felhatalmazást kap az Országos Tervhivatal elnöke és a pénzügyminiszter, hogy a légszennyezési bírság kezelését és felhasználását — az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal elnökével és a Minisztertanács Tanácsi Hivatala elnökével egyetértésben — szabályozza.

3. §

Ez a rendelet 1981. január 1-én lép hatályba, ezzel egyidejűleg az R. 11. §-a, valamint a levegő tisztaságának védelméről szóló 11/1973. (IV. 18.) ÉVM számú rendelet 7—12. §-a hatályát veszti. A légszennyezési bírságról szóló 19/1974. (XII. 27.) ÉVM számú rendelet 9. § (4) bekezdése jelen rendelet 2. §-ának megfelelően módosul.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

II. Fő rész

Miniszteri rendeletek

A belügyminiszter

4/1980. (XI. 25.) BM számú

rendelete

az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról

A tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló 1973. évi 13. számú törvényerejű rendelet végrehajtására kiadott 14/1973. (VI. 2.) MT számú rendelet 26. §-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben — a következőket rendelem:

1. §

A létesítésre és a használatra vonatkozó tűzvédelmi szabályokat tartalmazó Országos Tűzvédelmi Szabályzatot (a továbbiakban: Szabályzat) közzéteszem és alkalmazását elrendelem.

2. §

(1) A Szabályzat hatálya az állami szervekre, a társadalmi szervezetekre, a szövetkezetekre, a más

jogi személyekre és az állampolgárokra egyaránt kiterjed.

(2) Nem terjed ki a Szabályzat hatálya a bányák föld alatti részeire.

3. §

(1) Az ágazatára vonatkozóan az illetékes miniszter a Szabályzatban meghatározott tűzvédelmi szabályoknál szigorúbb követelményeket állapíthat meg a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság egyidejű értesítése mellett.

(2) A műszaki fejlődés, a gazdaságosság vagy a köz érdekében a Szabályzatnak az 1. számú mellékletében felsorolt rendelkezései alól az ott megjelölt tűzvédelmi hatóság — más, azonos biztonságot nyújtó előírások mellett — eltérést engedélyezhet.

(3) E Szabályzat alkalmazása során, ha a Szabályzat másként nem rendelkezik, első fokú tűzvédelmi hatóságként a megyei városi, a megyei városi-járási, a városi, a városi-járási, a fővárosi kerületi, a járási, az összevont, illetőleg az üzemi tűzoltóparancsnokság jár el.

4. §

A Szabályzatnak a Honvédelmi Minisztérium felügyelete alá tartozó létesítményekre való alkalmazásáról a honvédelmi miniszter — a belügyminiszterrel egyetértésben — külön jogszabályban rendelkezik.

5. §

(1) Ez a rendelet 1981. március 1-én lép hatályba, egyidejűleg a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló 4/1974. (VIII. 1.) BM számú rendelet 65—138. §-ai, 140. §-ának (2) bekezdése és 142. §-a, az 5. és a 8—16. számú melléklete hatályát veszti.

(2) A rendelet hatálybalépése előtt engedélyezett létesítményekre, építményekre, hatályos típustervekre a Szabályzatnak a létesítésre vonatkozó tűzvédelmi rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

(3) A Szabályzatnak a létesítésre vonatkozó tűzvédelmi rendelkezéseit új létesítménynél, építménynél, valamint a meglévők átalakításakor vagy bővítésekor, az átalakítás, illetőleg a bővítés körében és mértékében kell alkalmazni.

(4) A tűzvédelmi ágazati szabványoknak a Szabályzattal ellentétes előírásai nem alkalmazhatók.

Dr. Horváth István s. k.,
belügyminiszter

ORSZÁGOS TŰZVÉDELMI SZABÁLYZAT

I. FEJEZET

ALTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) a létesítmények, építmények létesítésére (kialakítására), valamint a létesítmények, építmények és az anyagok használatára vonatkozó tűzvédelmi rendelkezéseket állapítja meg.

2. §

(1) A tűzvédelmi rendelkezések megállapítása és alkalmazása szempontjából az anyagokat, illetőleg a tevékenységet, továbbá a veszélyességi övezeteket, a helyiségeket, a szabad tereket, a tűzszakaszokat, továbbá az épületeket, a műtárgyakat, az építményeket és a létesítményeket tűzveszélyességi osztályba kell sorolni.

(2) A tűzveszélyességi osztályba sorolásnál a Szabályzat alapulvételével, a tevékenység során előállított, feldolgozott, használt vagy tárolt anyagok tűzveszélyességének jellemzőit, illetőleg a rendeltetés szerinti tevékenységet kell figyelembe venni.

(3) E Szabályzat alkalmazása szempontjából:

a) veszélyességi övezet: a helyiségben vagy a szabadterén levő anyagnak, gépnek, berendezésnek, tűzvédelmi szempontból önállóan értékelendő környezete, térrésze.

A veszélyességi övezet kiterjedését:

— éghető gáz, gőz, köd és por esetén országos szabvány szerint,

— minden más esetben — a robbanóanyag, robbantószer kivételével — az anyag, gép, berendezés és a kapcsolódó technológiai terület alapján kell megállapítani;

b) helyiség: minden oldalról épületszerkezetekkel körülhatárolt, önálló légterű, meghatározott rendeltetésű tér;

c) szabadter: helyiségnek nem minősülő térség, ahol termelést, raktározást vagy ezekhez kapcsolódó tevékenységet végeznek;

d) tűzszakasz: az építmény tűzvédelmi szempontból meghatározott olyan önálló egysége, amelyet a szomszédos egységektől — meghatározott tűzállósági határértékű — tűzgátló szerkezetek választanak el;

e) épület: olyan szerkezeti önálló építmény, amely a környező külső tértől épületszerkezetekkel részben vagy egészben elválasztott teret alkot és ezzel

— az állandó, időszakos vagy idényjellegű tárolkodás,

— az üzemi (ipari, mezőgazdasági) termelés,

— az anyag és terméktárolás feltételeit biztosítja;

- f) műtárgy: épületnek nem minősülő építmény;
 g) építmény: olyan ideiglenes vagy végleges rendeltetéssel megvalósított ingatlan jellegű műszaki alkotás (épület, műtárgy stb.), amely általában a talajjal való egybeépítés (az alapozás) révén vagy a talaj természetes állapotának, természetes geológiai alakulatának megváltoztatása révén jöhet létre (válhat ingatlanná); a talajtól elválasztva eredeti rendeltetésének megfelelő használatra alkalmatlanná válik;
 h) létesítmény: egy építési telken álló építmények és szabad terek összessége.

Tűzveszélyességi osztályok, osztálybasorolás.

3. §

(1) „Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes” (jelzése: „A”) tűzveszélyességi osztályba tartozik:

a) — az az anyag, amelynek bármely halmazállapotában heves égése, robbanása, indító (iniciál) gyújtásra, illetőleg más fizikai, kémiai hatásra bekövetkezhet,

— az a folyadék, amelynek zárttéri lobbanáspontja legfeljebb 20 °C,

— az a gáz, gőz, köd, amelynek alsó éghetőségi (robbanási) határértéke a levegő térfogatához viszonyítva legfeljebb 10⁰/₀;

b) az a veszélyességi övezet, helyiség, szabadter, amelyben az a) pontban meghatározott tulajdonságú anyagot előállítják, feldolgozzák, használják, tárolják vagy forgalomba hozzák és e tevékenység közben ezek az anyagok tűz- és robbanásveszélyes mennyiségben és módon fordulnak elő.

(2) „Tűz- és robbanásveszélyes” (jelzése: „B”) tűzveszélyességi osztályba tartozik:

a) — az a por, amely levegővel robbanásveszélyes keveréket képezhet,

— az a folyadék, amelynek zárttéri lobbanáspontja 20 °C-nál nagyobb, nyílttéri lobbanáspontja pedig legfeljebb 50 °C,

— az a gáz, gőz, köd, amelynek alsó éghetőségi (robbanási) határértéke a levegő térfogatához viszonyítva 10⁰/₀-nál nagyobb;

b) az a veszélyességi övezet, helyiség, szabadter, amelyben az a) pontban meghatározott tulajdonságú anyagot előállítják, feldolgozzák, használják, tárolják vagy forgalomba hozzák és e tevékenység közben ezek az anyagok tűz- és robbanásveszélyes mennyiségben és módon fordulnak elő.

(3) „Tűzveszélyes” (jelzése: „C”) tűzveszélyességi osztályba tartozik:

a) — az a szilárd anyag, amelynek gyulladási hőmérséklete (gyújtóforrással vizsgálva) legfeljebb 300 °C,

— az a folyadék, amelynek nyílttéri lobbanáspontja 50 °C-nál nagyobb, de legfeljebb 150 °C,

— az a gáz, amely önmaga nem ég, de az égést táplálja, a levegő kivételével;

b) az a veszélyességi övezet, helyiség, szabadter, amelyekben az a) pontban meghatározott tulajdonságú anyagot előállítják, feldolgozzák, használják, tárolják vagy forgalomba hozzák;

c) az a művelődési (színház, filmszínház, művelődési ház, hangversenyterem, cirkusz stb.), szociális és egészségügyi épület, amelyben egy tűzszakasz befogadóképessége 500 főnél nagyobb.

(4) „Mérsékelt tűzveszélyes” (jelzése: „D”) tűzveszélyességi osztályba tartozik:

a) — az a szilárd anyag, amelynek gyulladási hőmérséklete (gyújtóforrással vizsgálva) 300 °C-nál nagyobb,

— az a folyadék, amelynek nyílttéri lobbanáspontja 150 °C-nál nagyobb;

b) az a veszélyességi övezet, helyiség, szabadter, amelyben az a) pontban meghatározott tulajdonságú anyagot előállítják, feldolgozzák, használják, tárolják vagy forgalomba hozzák, továbbá bármilyen más anyagot 300 °C feletti hőmérsékleten dolgoznak fel, illetve tüzelő berendezést alkalmaznak;

c) azok a közösségi épületek, amelyek nem tartoznak a (3) bekezdés c) pontjának hatálya alá;

d) lakó, üdülő és szálló jellegű épületek;

e) a számítóközpont;

f) az állattartás alommal.

(5) „Nem tűzveszélyes” (jelzése: „E”) tűzveszélyességi osztályba tartozik:

a) a nem éghető anyag,

b) az a veszélyességi övezet, helyiség, szabadter, amelyben nem éghető anyag 300 °C hőmérséklet alatti előállítása, feldolgozása, felhasználása, tárolása vagy forgalomba hozatala történik,

c) az az állattartó helyiség, amelyben az állattartás alom nélküli és éghető anyagot a napi takarmányszükségleten kívül nem tárolnak,

d) a hűtőházak hűtött terei.

(6) A veszélyességi övezetre, helyiségre, szabadterre — ha az anyagot zárt, nem éghető anyagú rendszerben dolgozzák fel, tárolják vagy szállítják — az első fokú tűzvédelmi hatóság engedélyével a veszélytelenebb tűzveszélyességi osztályra vonatkozó előírások alkalmazhatók.

(7) Azon különleges anyagok, tűzveszélyességi osztályba sorolására, amelyek az (1)–(5) bekezdésben meghatározottak szerint nem sorolhatók be, a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság (a továbbiakban: Országos Parancsnokság) állásfoglalása az irányadó.

4. §

(1) A helyiség, illetve a szabad ter azon veszélyességi övezet tűzveszélyességi osztályába tartozik, amelynek területe a helyiség, illetve szabad ter területének 40⁰/₀-át meghaladja.

(2) A tűzszakasz vagy az egy tűzszakaszból álló építmény abba a tűzveszélyességi osztályba tartozik, amelybe a hozzátartozó és azonos tűzveszélyességi osztályba sorolt helyiségek összesített te-

rülete a tűzszakasz területének 40⁰/₀-át meghaladja.

(3) A több tűzszakaszból álló építmény abba a tűzveszélyességi osztályba tartozik, amelybe a hozzártartozó és azonos tűzveszélyességi osztályba sorolt tűzszakaszok összesített területe az építmény összesített területének 40⁰/₀-át meghaladja.

(4) A létesítmény abba a tűzveszélyességi osztályba tartozik, amelyben a (2)—(3) bekezdés szerint besorolt építmények összesített területe és szabad tereinek összege meghaladja a létesítmény szintenkénti területének és szabad tereinek 40⁰/₀-át.

(5) A helyiség, a szabad tér, a tűzszakasz, az építmény, a létesítmény besorolásánál, ha azokban a különböző tűzveszélyességi osztályba tartozó veszélyességi övezetek, helyiségek, szabad terek, tűzszakaszok, építmények összesített területe közül kettő külön-külön meghaladja az összesített terület 40⁰/₀-át, a veszélyesebb tűzveszélyességi osztályt kell figyelembe venni.

(6) A helyiség, a szabad tér, a tűzszakasz, az építmény, a létesítmény besorolásánál, ha azokban a különböző tűzveszélyességi osztályba tartozó veszélyességi övezetek, helyiségek, szabad terek, tűzszakaszok, építmények összesített területe közül egyik sem haladja meg a 40⁰/₀-ot, a veszélyesebb tűzveszélyességi osztálytól a veszélytelenebb felé haladva össze kell adni az alapterületeket és azt a tűzveszélyességi osztályt kell figyelembe venni, amelyiknél az összegzett terület meghaladja a 40⁰/₀-ot.

(7) Az (1)—(6) bekezdések szerint meg nem határozható esetekben az első fokú tűzvédelmi hatóság állásfoglalása az irányadó.

II. FEJEZET

A LÉTESÍTÉSRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS TŰZVÉDELMI SZABÁLYOK

Tűzállósági fokozatok

5. §

(1) Az építményt vagy annak tűzszakaszát — a tűzveszélyességi osztályba sorolástól függően az alábbi — I—V. tűzállósági fokozatnak megfelelően kell kialakítani.

a) „A” — „B” tűzveszélyességi osztály esetén	I—II,
b) „C” tűzveszélyességi osztály esetén	I—III,
c) „D” tűzveszélyességi osztály esetén	I—IV,
d) „E” tűzveszélyességi osztály esetén	I—V.

A tűzállósági fokozatokkal összefüggő követelmények feleljenek meg a vonatkozó állami szabványoknak.

(2) A tűzveszélyességi osztályba sorolástól függetlenül

a) a bölcsődét, óvodát, a szociális otthont, a szociális intézetet, a kórházat és a gyógykezelési épületeket — kivéve az orvosi rendelőket —, valamint a kétszintesnél magasabb szállodát I—II.,

b) a kétszintesnél magasabb közösségi-, lakó-, szállójellegű, üdülőépületet és az iskolát I—III.,

c) a számítóközpontot legalább III. tűzállósági fokozatúra kell építeni.

(3) A középmagas és magas épületek tűzállósági követelményei feleljenek meg a vonatkozó állami szabványnak.

(4) Azok a tűzszakaszok, amelyek

a) teljes területe önműködő tűzjelző és oltóberendezéssel van ellátva vagy

b) területe kisebb, mint a megengedett alapterület 25⁰/₀-a az (1) és (2) bekezdés a) és b) pontjaiban meghatározottaknál — a szintszámuk megfelelően — eggyel alacsonyabb tűzállósági fokozathoz tartozó tűzállósági határértékkel létesíthetők.

(5) Jogszabály, illetve állami szabvány az (1)—(2) bekezdéstől eltérő tűzállósági fokozatot is megállapíthat.

(6) Amennyiben a tűzállósági fokozat az (1)—(5) bekezdésekben foglaltak alapján egyértelműen nem állapítható meg, az Országos Parancsnokság állásfoglalása az irányadó.

Tűztávolság

6. §

Az építmények között olyan tűztávolságot kell tartani, hogy a keletkezett tűz vagy robbanás a szomszédos építményeket ne veszélyeztesse, a veszélybe került személyek eltávovása, illetőleg eltávolítása, valamint a tűzoltó egységek zavartalan felvonulási és működési lehetőségét biztosítsa legyen. A tűztávolság mértékét e Szabályzat, jogszabály, állami szabvány szerint kell meghatározni.

7. §

(1) Lakóépületben „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiség — e Szabályzatban más jogszabályban, állami szabványban meghatározott esetek kivételével — nem alakítható ki.

(2) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó veszélyességi övezetben, helyiségben, szabad téren, építményben nyílt lánggal, illetőleg izzással vagy veszélyes felmelegedéssel üzemelő berendezések (kazánház, kazán) — a tevékenységet kiszolgáló technológiai berendezés kivételével — nem helyezhetők el. Technológiai tüzelőberendezés létesítése esetén a tűz vagy robbanás keletkezésének lehetőségét megfelelő biztonsági berendezéssel kell kiküszöbölni.

8. §

(1) Az éghető és az égést tápláló gázok tárolására szolgáló építmények, berendezések tűztávolságát (biztonsági övezetét) a vonatkozó jogszabályokban, állami szabványokban meghatározottak szerint, az ezekben nem szabályozott esetekben a 2. számú melléklet alapján kell megállapítani.

(2) A tűzveszélyes folyadékok és az éghető szilárd anyagok e Szabályzat, valamint a vonatkozó állami szabványok szerint tárolhatók.

III. FEJEZET

A HASZNÁLATRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS TŰZVÉDELMI SZABÁLYOK

9. §

(1) Az építményt csak a használatbavételi (üzemeltetési, működési) engedélyben megállapított rendeltetésnek megfelelően szabad használni.

(2) Az anyag előállítását, feldolgozását, használatát, tárolását, forgalomba hozatalát, illetőleg egyéb tevékenységet (a továbbiakban: tevékenység) csak a tűzvédelmi követelményeknek megfelelő szabad téren, helyiségben, építményben szabad folytatni.

(3) A veszélyességi övezetben, helyiségben, szabad téren, építményben csak az ott folytatott folyamatos tevékenységhez szükséges anyagot és eszközt szabad tartani, a Tűzvédelmi Utasításban meghatározott mennyiségben.

(4) A veszélyességi övezetből, helyiségből, szabad térből, a gépről, a berendezésről, az eszközeiről, készülékeiről stb. a tevékenység során keletkezett éghető anyagot, hulladékot stb. folyamatosan, de legalább műszakonként el kell távolítani.

(5) Tűzveszélyes folyadékkal, zsírral szennyezett éghető hulladékot jól záró fedővel ellátott, nem éghető anyagú edényben kell gyűjteni, majd erre a célra kijelölt helyen kell tárolni, illetőleg megsemmisíteni.

10. §

(1) A tűzveszélyes folyadékot, éghető és égést tápláló gázt szállító csőrendszerénél és tárolóedényénél, továbbá minden gépnél, berendezésnél és készüléknél a tűzveszélyes folyadék csepegését, elfolyását, illetve a gáz szivárgását meg kell akadályozni. A szétfolyt, illetőleg kiszivárgott anyagot fel kell itatni vagy ki kell szellőztetni és a felitatott anyagot erre a célra kijelölt helyen kell tárolni, illetőleg megsemmisíteni.

(2) Az üzemszerűen csepegő tűzveszélyes folyadékot edénybe kell felfogni. A felfogó edényt szükség szerint, de legalább a műszak befejezésével ki kell üríteni.

(3) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó folyadékot alkalomszerűen csak szabadban vagy olyan jól szellőztetett helyiségben szabad használni, amelyben egyidejűleg gyújtóforrás nincs.

(4) Gyújtási veszélyt jelentő savak tárolóit éghető anyagú építményektől, tárolóktól legalább 8 méterre kell elhelyezni.

11. §

(1) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó építményben, helyiségben olyan ruha, lábbeli és eszköz nem használható, amely gyújtási veszélyt jelenthet.

(2) Az „A” — „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségekben öltözőszekrényt nem szabad elhelyezni.

(3) Olajos, zsíros munkaruha (ruhatárrendszerű öltöző kivételével) csak fémszekrényben helyezhető el.

(4) A munkahelyeken a tevékenység befejezése után ellenőrizni kell a tűzvédelmi használati szabályok megtartását és a szabálytalanságokat meg kell szüntetni. Az ellenőrző feladatait a Tűzvédelmi Utasításban kell meghatározni.

(5) A helyiség — szükség szerint az építmény, létesítmény — bejáratánál jól látható helyen a tűz- vagy robbanásveszélyre, valamint a vonatkozó előírásokra figyelmeztető és tiltó rendelkezéseket tartalmazó — állami szabványnak megfelelő — táblát kell elhelyezni.

(6) A közmű nyitó- és zárószerkezet, a füstelvezető kezelőszerkezet, a nyomásfokozó szivattyú kapcsoló, valamint a tűzvédelmi berendezés és a tűzjelző helyét jól láthatóan meg kell jelölni.

12. §

(1) Az „A” — „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségek ajtajait önműködő csukószerkezettel kell ellátni és csukva kell tartani. Ha ez üzemeltetési okokból nem lehetséges, a nyitvatartás ideje alatt állandó felügyeletről kell gondoskodni, illetőleg füst vagy hő hatására működő csukó berendezéssel kell ellátni.

(2) Az üzemeltetés alatt az olyan helyiség ajtóit, amelyben emberek tartózkodnak nem szabad lezárni. Ha a munka jellege az ajtók zárva tartását szükségessé teszi — veszély esetére — az ajtók külső nyithatóságát is biztosítani kell.

Tűzveszélyes tevékenység

13. §

(1) Tűzveszélyes tevékenységet tilos végezni olyan helyen, ahol az tüzet vagy robbanást okoz-

hat mindaddig, amíg a tűz- vagy robbanásveszélyt el nem hárították.

(2) Állandó jellegű tűzveszélyes tevékenységet csak a tűzvédelmi követelményeknek megfelelő, erre a célra kijelölt helyen szabad végezni.

(3) Alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységet (pl. hegesztést, tarlóégetést) csak a létesítmény igazgatója (vezetője) vagy megbízottja előzetes írásbeli engedélye alapján szabad végezni. A külső vállalat által végzett tűzveszélyes tevékenységre az engedély kiadása a külső vállalat igazgatójának (vezetőjének) vagy megbízottjának feladata. Az engedélyt azonban a létesítmény igazgatójával (vezetőjével) vagy megbízottjával láttamoztatni kell, aki ezt szükség esetén — a helyi sajátosságoknak megfelelő — tűzvédelmi előírásokkal kötelees kiegészíteni. Az engedélynek tartalmaznia kell a tevékenység időpontját, helyét, leírását, a munkavégző nevét, a vonatkozó tűzvédelmi szabályokat és előírásokat.

(4) A bányahatóság hatósági jogkörébe tartozó létesítmények védőtávolságán belül végzett alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységhez a bányavállalat vezetőjének hozzájárulása is szükséges.

(5) Jogszabályban meghatározott tűzveszélyes tevékenységet csak érvényes tűzvédelmi szakvizsgálóval rendelkező, egyéb tűzveszélyes tevékenységet a tűzvédelmi szabályokra, előírásokra kioktató személy végezhet.

(6) A tűzveszélyes környezetben végzett tűzveszélyes tevékenységhez, a kezdésétől a befejezéséig az engedélyező — szükség esetén műszeres — felügyeletet köteles biztosítani.

(7) A tűzveszélyes tevékenységhez az engedélyező az ott keletkező tűz oltására alkalmas tűzoltó-felszerelést, készüléket köteles biztosítani.

(8) A tűzveszélyes tevékenység befejezése után a munkavégző a helyszínt és annak környezetét tűzvédelmi szempontból köteles átvizsgálni és minden olyan körülményt megszüntetni, ami tüzet okozhat. A munka befejezését az engedélyezőnek be kell jelenteni.

14. §

(1) A szabadban tüzet gyújtani, tüzelőberendezést használni csak úgy szabad, hogy az a környezetére tűz- vagy robbanásveszélyt ne jelenthessen.

(2) A szabadban a tüzet és az üzemeltetett tüzelőberendezést őrizetlenül hagyni nem szabad, s veszély esetén vagy ha arra szükség nincs, a tüzet azonnal el kell oltani.

(3) A tüzelés, a tüzelőberendezés használatának színhelyén olyan eszközöket, illetőleg felszereléseket kell készenlétben tartani, amelyekkel a tűz terjedése megakadályozható, illetőleg a tűz eloltható.

Dohányzás

15. §

(1) Égő dohányfajta, gyufát tilos olyan helyre tenni, illetve ott eldobni, ahol az tüzet okozhat.

(2) Dohányozni nem szabad az „A” — „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó veszélyességi övezetben, helyiségben, továbbá ott, ahol az tüzet vagy robbanást okozhat. A dohányzási tilalmat állami szabványban meghatározott táblával kell jelölni.

(3) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó építménybe gyújtóeszközt bevenni nem szabad. Ezen építmény kijelölt dohányzó helyiségében csak rögzített gyújtóeszköz használható.

Szállítás és vontatás

16. §

(1) Az „A” — „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok a vonatkozó jogszabályok, állami szabványok, valamint a szállító, fuvarozó, közlekedési vállalat előírásai szerint szállíthatók.

(2) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó veszélyességi övezetben, helyiségben, építményben csak olyan járművek használhatók, amelyeknél a vonatkozó műszaki és biztonsági előírások megtartása és rendeltetésszerű használata esetén tűz- vagy robbanásveszély nem áll fenn.

(3) A „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó építményben olyan jármű használható, amely a környezetére nem jelent gyújtási veszélyt.

(4) Vasúti mozdonyok az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó szabadtéri tárolót és technológiai berendezést legfeljebb 50 méterre közelíthetik meg. A „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó szabadtéri tárolót a szén- és olajtüzelésű gőzmozdonyok legfeljebb 10 méterre közelíthetik meg. A megközelítés határát feltűnő módon meg kell jelölni.

(5) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagot szállító járművön és a „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagot szállító jármű rakodóterén dohányozni, nyílt lángot használni nem szabad.

(6) A járművek tűz- vagy robbanásveszélyes rakományát a veszélyes mértékű felmelegedéstől, valamint az egyéb, tüzet vagy robbanást előidéző veszélyektől védeni kell.

17. §

(1) Tűzveszélyes folyadékot és éghető gázt közúton, illetőleg közúti járművön csak hibátlan állapotban levő zárt edényben (palackban, kannában, hordóban), valamint konténerben, tartályban és a tűzvédelmi hatóság egyetértésével erre a célra en-

gedélyezett típusú tartálykocsikon szabad szállítani.

(2) A tűzveszélyes folyadékot tartalmazó zárt edényt a járművön kiöntőnyílásával felfelé fordítva úgy kell elhelyezni és rögzíteni, hogy az szállítás közben fel ne dőljön, illetőleg meg ne sérüljön.

(3) A tűzveszélyes folyadékot szállító tartálykocsi és tehergépjármű mindkét oldalán és a hátsó részén, jól láthatóan „TŰZVESZÉLYES”, az éghető gázt szállító járművön „TŰZ- ÉS ROBBANÁSVESZÉLYES” feliratot vagy táblát kell elhelyezni.

(4) A 25 liternél nem több tűzveszélyes folyadékot tartalmazó zárt edényeket — megfelelő sorválasztással, egymás felett több sorban — járművön legfeljebb a rakfelület oldalfalának magasságáig elhelyezve vagy zárt konténerben szabad szállítani. A 25 literesnél nagyobb edények csak egy sorban helyezhetők el.

(5) A tartálykocsin tűzveszélyes folyadék vagy éghető gáz szállítása közben, továbbá az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagot szállító járművön a járművezetőn és a járműkísérőn kívül más személy nem tartózkodhat.

Raktározás és tárolás

18. §

(1) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó különböző halmazállapotú anyagok együtt vagy a „C” és „D” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagokkal együttesen — amennyiben állami szabvány ettől eltérően nem rendelkezik — nem tárolhatók.

(2) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagot, a „C” osztályba tartozó tűzveszélyes folyadékot kiszerezni, csomagolni csak erre a célra kijelölt és elkülönített helyen — a Tűzvédelmi Utasításban meghatározott feltételek mellett — szabad.

(3) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagot csak jogszabályban, állami szabványban meghatározott, vagy a tűzvédelmi hatóság által jóváhagyott zárt csomagolásban, edényben szabad tárolni, szállítani és forgalomba hozni.

(4) Öngyulladásra hajlamos anyagot egyéb éghető anyaggal, továbbá olyan anyagokat, amelyek egymásra való hatása hőt fejleszthet, tüzet vagy robbanást okozhat, együtt tárolni nem szabad. Az öngyulladásra hajlamos anyag hőmérsékletét rendszeresen ellenőrizni kell és a káros felmelegedést meg kell akadályozni.

(5) Az „A” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyag csomagoló anyagát vagy edényzetét „Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes”, a „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyag csomagoló anyagát vagy edényzetét „Tűz- és robbanásveszélyes”, míg a „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó fo-

lyadék csomagoló anyagát vagy edényzetét „Tűzveszélyes” felirattal kell ellátni, amennyiben jogszabály vagy állami szabvány ettől eltérően nem rendelkezik. A jelölést elsősorban a gyártó vagy a csomagoló, kiszerező, illetve a forgalombahozó köteles elvégezni.

19. §

(1) Szilárd éghető anyag szabadban tárolt egységeinek méreteit a tárolási egység és az építmény közötti tűztávolságot a 3. számú melléklet tartalmazza.

(2) A tárolási egység és a kerítés között legalább 1 méter tűztávolságot kell megtartani.

(3) Amennyiben állami szabvány ettől eltérően nem rendelkezik, minden megkezdett öt tárolási egységből tárolási csoportot kell kialakítani. A tárolt éghető anyagokat a tárolás során a veszélyes felmelegedéstől meg kell védeni.

(4) A szabadban elhelyezett tárolási egységek és tárolási csoportok között a jogszabályban, állami szabványban, azok hiányában a Tűzvédelmi Utasításban meghatározott tűztávolságot kell biztosítani.

(5) Tetőtérben és a talajszint alatti helyiségben „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagot tárolni nem szabad.

(6) Raktárban éghető anyagú födém, tetőszerkezet és a raktározott éghető anyag között legalább 1 méter tűztávolságot kell biztosítani.

(7) A raktározás, a tárolás területét, az éghető hulladéktól, a száraz növényzettől stb. állandóan mentesen kell tartani.

IV. FEJEZET

A LÉTESÍTÉSRE ÉS A HASZNÁLATRA VONATKOZÓ TŰZVÉDELMI SZABÁLYOK

Tűzszakasz, tűzterhelés és tűzgátló elválasztás

20. §

(1) Az építményekben a tűz terjedésének megakadályozása céljából tűzszakaszokat kell kialakítani. A tűzszakaszokat egymástól tűzgátló szerkezettel (tűzfal, tűzgátló fal, tűzgátló födém stb.) kell elválasztani.

(2) A tűzszakasz legnagyobb területét az építmény rendeltetésétől, tűzveszélyességi osztályától, tűzállósági fokozatától és a tűzterheléstől függően kell meghatározni.

(3) A tűzszakaszokat és a tűzterhelést állami szabvány — annak hatálybalépéséig a 4. és 5. számú melléklet — szerint kell kialakítani, illetve számítani.

(4) A „C” — „E” tűzveszélyességi osztályba tartozó építményben a tűzgátló szerkezet helyett az Országos Parancsnokság által jóváhagyott tűzterjedést gátló berendezés is alkalmazható.

(5) Ha jogszabály vagy állami szabvány másként nem rendelkezik, a tűzszakaszok közötti határoló szerkezeten átvezetett közlőművet, csővezetéket stb. — a szállítószalag kivételével — nem éghető anyagból kell készíteni, s az átvezetési helyeken a berendezés körüli nyílások elzárásáról olyan nem éghető anyagú tűzgátló tömítéssel, szerkezettel, berendezéssel kell gondoskodni, amely megfelel a tűzgátló szerkezettel szemben támasztott tűzállósági határérték követelménynek.

(6) Ha jogszabály vagy állami szabvány másként nem rendelkezik, akkor a mechanikus szellőző berendezések csatornáit — a nagynyomású és nagy sebességű klímaberendezések vezetékeinek kivételével — a tűzszakaszok közötti határoló szerkezeten való átvezetésnél az épületszerkezethez kapcsolódó nem éghető anyagú önműködő elzáró szerkezettel (csappantyúval) kell ellátni. Az elzáró szerkezet tűzállósági határértékének — a csatornával együtt vizsgálva — legalább 0,5 órának kell lenni.

(7) A kábel- és közműalagútnál, illetve a közműfolyosónál tűzszakaszokként legalább két helyen biztosítani kell az oltóanyagok bejuttatásának a lehetőségét. A tűzszakaszt állami szabvány szerint kell kialakítani.

21. §

(1) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiséget más tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségtől tűzgátló fallal kell elválasztani és közvetlenül a szabadba szellőztetett tűzgátló előtérrel szabad összekapcsolni. Mesterséges szellőztetés esetén az előtérben legalább 50 Pa (0,0005 bar: 5 mm v. o.) relatív túlnyomást kell biztosítani.

(2) A tűzgátló előteret éghető anyaggal burkolni nem szabad. A nyílászárókat egymástól olyan távolságra kell elhelyezni, hogy azok egyidőben egy személy által ne legyenek nyithatók.

(3) 116 kW (100 Mcal/h) összteljesítmény feletti kazán helyiséget minden más technológiailag nem kapcsolódó helyiségtől nem éghető anyagú és legalább egy óra tűzállósági határértékű szerkezettel kell elválasztani.

Hasadó-nyíló felület

22. §

(1) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiséget — a robbanási túlnyomás levezetése céljából — hasadó-nyíló felület alkalmazásával kell létesíteni. A hasadó-nyíló felületet álla-

mi szabvány — annak hatálybalépéséig a 6. számú melléklet — szerint kell kialakítani.

(2) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségeknél a hő- és füstelvezető szerkezet — a gépi szellőztetés kivételével — hasadó-nyíló felületként is figyelembe vehető, ha az arra meghatározott követelményeket kielégíti.

Padozat

23. §

Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó veszélyességi övezetben, helyiségben a padozat és lábazat burkolatát úgy kell kialakítani — a vonatkozó állami szabvány szerint —, hogy az tüzet vagy robbanást ne okozzon.

Tűzoltási felvonulási út, terület és egyéb utak

24. §

(1) A tűzoltóság vonulása és működése céljára — ha arról jogszabály, illetve állami szabvány másként nem rendelkezik — az építményekhez olyan felvonulási utat, illetőleg területet kell biztosítani, amely alkalmas a tűzoltó gépjárművek nem rendszeres közlekedésére és működésére.

(2) Az „A” — „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó 1 ha-nál, „C” osztály esetén 5 ha-nál nagyobb alapterületű létesítménynél két, a tűzoltó-gépjárművek közlekedésére alkalmas bejáratot — ha erre lehetőség van két oldalon — kell létesíteni. Nem kell két oldalon bejáratot létesíteni zárt beépítés esetén, továbbá azoknál a mezőgazdasági létesítményeknél, amelyek megközelítése csak külön út építésével lenne biztosítható.

25. §

(1) Az üzemi helyiségben és a raktározásnál — ömlesztett tárolást kivéve — legalább a következő szélességű utat kell biztosítani:

a) a 40 méternél szélesebb üzemi helyiségben, középen vagy két oldalon, a 80 méternél szélesebb helyiségben pedig 40 méterenként, hosszirányban egyenes vonalban végighaladó 3 méter széles, mindkét esetben 30 méterenként, 1,8 méter széles keresztirányú utat,

b) a 40 méternél nem szélesebb üzemi helyiségben hosszirányban 2,40 méter széles, valamint 30 méterenként 1,8 méter széles keresztirányú utat,

c) a 15 méternél nem szélesebb üzemi helyiségben 1,2 méter, a 10 méternél nem szélesebb helyiségben 1 méter széles utat,

d) éghető anyag zárttéri raktározásánál, tárolásánál 5 méter tárolási magasságig 1,8 méter, nagyobb tárolási magasság esetén 3 méter széles, s azon keresztirányban 25 méterenként 1 méter széles utat,

e) a hűtőházak hűtött tereiben, valamint az állványos vagy a rakodólapos raktározás esetén a technológia szerinti utat.

(2) A létesítmény közlekedési és a vízszerzési helyekhez vezető útjait állandóan szabadon, tűzoltó-gépjárművel járható állapotban kell tartani.

(3) Az építményben, helyiségben a villamos berendezés kapcsolóját, a közmű nyitó és záró, a nyomásfokozó szivattyú, valamint a tűzjelző, hő- és füstelvezető kezelőszerkezetét, továbbá a tűzvédelmi berendezést, felszerelést és készüléket eltorlaszolni, a belső közlekedési utakat, ajtókat és a kiürítési utakat leszűkíteni még átmenetileg sem szabad.

(4) Az üzemi és a raktárhelyiségben — a 400 m²-nél kisebb alapterületű helyiség és az állványos raktározás kivételével — a 2,40 méteres és az ennél szélesebb utak széleit jól láthatóan meg kell jelölni. Nem kell megjelölni azokat az utakat, amelyeket falsík, beépített gépsorok és berendezések határolnak.

Kiürítés

26. §

(1) Az építményt úgy kell kialakítani, hogy tűz vagy robbanás esetén az ott tartózkodók eltávozhassanak, illetve eltávolíthatók legyenek.

(2) Az eltávozást a szabadba — átmenetileg — védett tűzszakaszba, füstmentes lépcsőházba, a tetőfödémre, illetve a tűzvédelmi hatóság egyetértésével erre a célra kijelölt térbe kell biztosítani.

(3) A helyiség, a tűzszakasz és az építmény kiürítési útvonalait, valamint az azokon elhelyezett kijáratokat — a kiürítési idő alapulvételével — állami szabványban, annak hatálybalépéséig a 7. számú mellékletben foglalt számítás alapján kell méretezni.

27. §

(1) A vészlétrát (kilépőt), a vészhágcst, valamint a kiürítés célját szolgáló egyéb szerkezetet állami szabványban meghatározottak szerint kell létesíteni.

(2) A vészlétra (kilépő) és a vészhágcso teherbírását, műszaki állapotát állami szabványban meghatározottak szerint kell ellenőrizni.

Kémény és füstcsatorna

28. §

(1) A kéményt, a kéménytoldót, a füstcsatornát és a technológiai berendezés egyéb égéstermék elvezetőjét a vonatkozó állami szabvány szerint nem éghető anyagból és úgy kell kialakítani, hogy az gyújtási veszélyt ne jelenthessen.

(2) Olyan kéményt nem szabad használni, amelynek falába éghető anyagú épületszerkezet van beépítve, amelynek műszaki állapota nem megfelelő, amelynél a jogszabály, állami szabvány szerinti vizsgálatot, továbbá a kémény tisztítását nem végezték el.

(3) A kémény használaton kívüli nyílását nem éghető anyaggal lezárva kell tartani.

V. FEJEZET

AZ ÉPÜLETGÉPÉSZET LÉTESÍTÉSÉRE ÉS HASZNÁLATÁRA VONATKOZÓ TŰZVÉDELMI SZABÁLYOK

Tüzelő-, fűtőberendezés

29. §

(1) Az égéstermék elvezetővel rendelkező tüzelő- és fűtőberendezés csak a teljesítményének megfelelő, illetőleg arra méretezett kéményhez csatlakoztatható.

(2) Az építményben, helyiségben csak olyan fűtési rendszer létesíthető, illetőleg használható, amely rendeltetésszerű működés során nem okoz tüzet vagy robbanást.

(3) Az égéstermék elvezetéséről úgy kell gondoskodni, hogy az gyújtási veszélyt ne okozhasson.

(4) Tömegtartózkodásra szolgáló helyiségben a nem beépített (mobil) tüzelőberendezést nem éghető anyagból készült, rögzített védőkorlattal kell körülvenni.

30. §

(1) Csak engedélyezett típusú, kifogástalan műszaki állapotú tüzelő- és fűtőberendezést szabad használni.

(2) Az éghető gázzal és a tűzveszélyes folyadékkal üzemeltetett tüzelő-, illetőleg fűtőberendezés, készülék működtetése alatt a vonatkozó állami szabványban meghatározott kezelési osztálynak megfelelő felügyeletről kell gondoskodni.

(3) A fűtést és annak felügyeletét a berendezés működését nem ismerő vagy arra egyébként alkalmatlan személyre bízni nem szabad.

(4) A szilárd tüzelőanyag üzemelésű háztartási tüzelő- és fűtőberendezést csak szilárd tüzelő vagy engedélyezett begyűjtő anyaggal szabad begyűjtani és üzemeltetni.

31. §

(1) A tüzelő- és a fűtőberendezés, valamint a környezetében levő éghető anyag között olyan távolságot kell megtartani, illetve olyan hőszigetelést kell alkalmazni, hogy az éghető anyag felüle-

tén mért hőmérséklet a legnagyobb hőterheléssel való üzemeltetés mellett se haladja meg a 60 °C-ot.

(2) A gyártó, illetve külföldi termék esetében a forgalombahozó a fogyasztók részére „Használati utasítás”-ba köteles foglalni a tüzelő-, a fűtő- és a hozzá csatlakozó hőhasznosító berendezés használatára és karbantartására vonatkozó tűzvédelmi követelményeket, valamint — az (1) bekezdésre figyelemmel — a berendezéstől megtartandó távolságokat.

(3) Az éghető gázzal és a tűzveszélyes folyadékkal üzemeltetett tüzelő-, fűtőberendezést, készüléket jogszabályban, állami szabványban meghatározottak szerint kell kialakítani, elhelyezni és üzemeltetni.

32. §

(1) „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagot és tűzveszélyes folyadékot a központi fűtőberendezés vezetékétől és fűtőtestétől 1 méter távolságon belül nem szabad elhelyezni.

(2) Éghető padozatú helyiségben a szilárd tüzelőanyaggal üzemeltetett tüzelőberendezés ajtaja elé nem éghető anyagú parázsfelfogót kell elhelyezni. A „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségben — ha ott éghető hulladék keletkezhet — a szilárd tüzelőanyaggal üzemelő tüzelőberendezés alá, annak függőleges vetületét legalább 0,3 méterrel meghaladó, vízzel telt tálcát kell elhelyezni.

(3) Kokszkosaras szárító kályhát az éghető anyagtól legalább 2 méter távolságra szabad elhelyezni.

(4) Éghető padozatú helyiségben a kokszkosaras szárítókályhát nem éghető, megfelelő hőszigetelő anyagra kell helyezni úgy, hogy az a kályha függőleges vetületét legalább 0,5 méterrel meghaladja.

33. §

(1) Füstelvezetésre csak jól összeillesztett, nem éghető anyagú, az égéstermék maximális hőmérsékletén is megfelelő szilárdságú füstcsövet szabad használni.

(2) A füstcsövet legalább 1,5 méterenként fémbilincssel az épületszerkezethez kell rögzíteni és a kéménybe megfelelően csatlakoztatni. A füstcső és a rögzítőbilinc a környezetére gyújtási veszélyt nem jelenthet.

(3) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségen füstcsövet átvezetni nem szabad.

34. §

(1) A munkahelyen a munka befejezésekor az égésbiztosítás nélküli gáz- és olajtüzelésű berendezésben a tüzelést meg kell szüntetni, a vaskály-

hában pedig a tüzet el kell oltani és a salakot el kell távolítani. Cserépkályhában a tüzelést a munka befejezése előtt 2 órával meg kell szüntetni és a kályhaajtót a helyiség elhagyásakor le kell zárni.

(2) Égésterméket, salakot és hamut csak teljesen lehűtött állapotban, erre a célra szolgáló edénybe, a kijelölt salaktárolóba, illetőleg a kijelölt egyéb helyre szabad kiönteni.

Szellőztetés

35. §

(1) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségben és veszélyességi övezetben a szellőzés lehetőségét biztosítani kell.

(2) Mesterséges szellőzés esetén a szellőztető berendezés olyan legyen, hogy a bekapcsolásakor, illetőleg üzemeltetés közben gyújtószikra ne keletkezzen és a berendezésen keresztül külső gyújtóforrás gyújtási veszélyt ne jelentsen.

(3) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó veszélyességi övezetben, helyiségben munka csak olyan szellőztetés mellett végezhető, amely biztosítja, hogy az alsó robbanási koncentráció 20%-a ne alakulhasson ki.

(4) Jogszabályban, szabványban vagy a tűzvédelmi hatóság által megállapított esetekben olyan automatikus észlelő és jelző berendezést kell létesíteni, amely a robbanáshoz szükséges koncentráció 40%-ának elérésekor jelzést ad.

(5) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségben vagy annak veszélyességi övezetében recirkulációs szellőztetés nem alkalmazható.

36. §

(1) A tűzszakaszon belül, más helyiségen is átvezetett szellőző csatornát legalább nehezen éghető anyagból kell készíteni, kivéve az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségeket, ahol azok csak nem éghető anyagúak lehetnek.

(2) A szennyezett levegő kivezetési helyét úgy kell kialakítani, hogy az a környezetét ne veszélyeztesse.

(3) Éghető anyag elszívása esetén a porkamra, ülepítő csak nem éghető anyagból alakítható ki.

(4) Az „A”-„C” tűzveszélyességi osztályba tartozó veszélyességi övezetek, helyiségek szellőztető berendezéseit (csatornát, porkamrát és ülepítőt) rendszeresen tisztítani kell. A szellőztető rendszer nyílásait eltorlaszolni nem szabad.

(5) Szellőztetésre a hő- és füstelvezetők is igénybevehetők.

Hő- és füstelvezetés**37. §**

(1) Huzamos emberi tartózkodásra igénybe vett ipari üzemek és a tárolási épületek, az áruházak — ABC-áruházak kivételével — valamint a kiállítási csarnokok 1500 m²-nél nagyobb alapterületű helyiségeiben, továbbá ott, ahol azt jogszabály, állami szabvány előírja, a tüzesetek során keletkező hő és füst elvezetéséről gondoskodni kell.

(2) A hő- és füstelvezetést állami szabvány — annak hatálybalépéséig a 8. számú melléklet — szerint kell kialakítani.

(3) Hő- és füstelvezetésre a helyiség szellőztető berendezése is figyelembe vehető, ha működése a tűz idején is biztosítható.

Csatornahálózat**38. §**

(1) Tűz- vagy robbanásveszélyes gázt, gőzt vagy folyadékot tartalmazó szennyvizet a közcsonnába vagy a szikkasztóba bevezetni nem szabad.

(2) Abban a létesítményben, ahol a szenny- és csapadékvíz tűzveszélyes folyadékot (gázt, gőzt) tartalmaz, a csatornahálózatot berobbanás ellen — az üzemeltetés zavartalanságának biztosításával — vízzárral szakaszokra kell bontani.

Gépi berendezés**39. §**

(1) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba sorolt veszélyességi övezetben, helyiségben és szabad térben csak robbanásbiztos erő- és munkagépet, készüléket, belsőégésű motort szabad elhelyezni, illetőleg használni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelményeket ki nem elégítő belsőégésű motort külön helyiségben kell elhelyezni.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott helyiség csak az I—II. tűzállósági fokozatnak megfelelően létesíthető és abban legalább 50 Pa (0,0005 bar; 5 mm v. o.) relatív túlnyomásos szellőzést kell biztosítani úgy, hogy a túlnyomás 50%-os csökkenése esetén a motor üzemelése önműködően megszűnjön.

(4) A „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségben, illetőleg építményben csak olyan belsőégésű motort szabad elhelyezni, használni, amely környezetére gyújtási veszélyt nem jelent.

(5) A talaj szintjénél mélyebben levő helyiségben, illetőleg térben, ahol a 0,8-nál nagyobb relatív fajsúlyú tűz- és robbanásveszélyes gáz vagy gőz jelenlétével lehet számolni, csak olyan gép és

berendezés helyezhető el, amely a környezetére tűz- vagy robbanásveszélyt nem jelent.

(6) Azoknál a gépeknél, amelyeknél a hőfejlődés vagy a nyomás emelkedése tüzet vagy robbanást idézhet elő, a technológiai szabályozó berendezéseken túl olyan korlátozó berendezést kell alkalmazni, amely a gép működését, illetve a hőmérséklet vagy a nyomás további emelkedését meghatározott biztonsági határértéken megszünteti.

(7) A gépet — ha az abba jutó idegen anyag tüzet vagy robbanást okozhat — védőberendezéssel kell ellátni.

(8) A forgó, súrlódó gépalkatrésznel és tengelynel a tűzveszélyt jelentő felmelegedést meg kell előzni.

(9) A tűzveszélyes gépi berendezéseket a gyártó, forgalombahozó a biztonságos használatra vonatkozó technológiai, illetőleg kezelési utasítással köteles ellátni.

Világító berendezés**40. §**

(1) Az „A” — „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó veszélyességi övezetben, helyiségben, szabad téren, építményben robbanást nem okozó „C” tűzveszélyességi osztályban pedig tüzet nem okozó világítást szabad csak alkalmazni. A „D” és „E” tűzveszélyességi osztályba tartozó építményben, helyiségben bármilyen világítás használható.

(2) A világító berendezést, eszközt úgy kell elhelyezni, rögzíteni és használni, hogy az a környezetére tűzveszélyt ne jelentsen.

(3) Villamos világítást a vonatkozó állami szabványok szerint kell létesíteni és használni.

(4) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó építményben, valamint az egyéb nagy forgalmú és tömegtartózkodásra szolgáló helyiségben, szabad téren és építményben, továbbá ahol azt jogszabály, állami szabvány előírja, biztonsági és irányfény világítást kell létesíteni a vonatkozó állami szabvány szerint.

Villamos berendezés**41. §**

(1) A létesítmény villamos berendezéseit a vonatkozó állami szabványok szerint kell létesíteni, használni és felülvizsgálni.

(2) Az építmény villamos berendezését központilag és szakaszosan is leválaszthatóan kell kialakítani. Lakóépületben megengedett a főkapcsoló nélküli kialakítás, ha egy helyen csoportosítottan minden áramkör külön leválasztó kapcsolóval lekapcsolható.

(3) A biztonsági berendezéshez és világításhoz, továbbá a térvilágításhoz külön leválasztó főkapcsolót kell létesíteni.

(4) A villamos berendezés és az éghető anyag között olyan távolságot kell megtartani, hogy az az éghető anyagra gyújtási veszélyt ne jelentsen.

(5) A csoportosan elhelyezett villamos kapcsolók és biztosítékok rendeltetését, továbbá ezen kapcsolók ki- és bekapcsolt helyzetét meg kell jelölni.

(6) A villamos gépet, berendezést és egyéb készüléket a tevékenység befejezése után ki kell kapcsolni, használaton kívül helyezésük esetén, üzemekben pedig a napi munka befejezése után a villamos hálózatról le kell választani.

(7) A villamos berendezést, ha jogszabály, illetve állami szabvány másként nem rendelkezik:

a) az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó építményben, szabad téren legalább három-évenként,

b) a „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó építményben, szabad téren legalább hatévenként,

c) a „D” és „E” tűzveszélyességi osztályba tartozó építményben, szabad téren legalább kilencévenként

tűzvédelmi szempontból felül kell vizsgáltatni.

Villám és sztatikus feltöltődés elleni védelem

42. §

(1) Villám elleni védelmet kell biztosítani az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó építménynél, valamint ott, ahol azt jogszabály, állami szabvány előírja.

(2) A villám védelmi berendezést a vonatkozó állami szabványok szerint kell létesíteni és felülvizsgálni.

(3) Azoknál a termelési és tárolási épületeknél, épületszerkezeteknél, technológiai folyamatoknál, illetve berendezéseknél, ahol a sztatikus feltöltődés tüzet vagy robbanást okozhat a megfelelő védelemről állami szabvány szerint kell gondoskodni.

VI. FEJEZET

A TŰZVÉDELMI BERENDEZÉS LÉTESÍTÉSÉRE ÉS HASZNÁLATÁRA VONATKOZÓ TŰZVÉDELMI SZABÁLYOK

Tűzjelző berendezés

43. §

(1) A létesítményen belül tűzjelzési lehetőséget kell biztosítani.

(2) A tűz észlelésére és jelzésére szolgáló szabványos tűzjelző berendezést kell létesíteni az olyan berendezésnél, helyiségben, építményben, ahol azt

a személyek biztonsága, a tűz- vagy robbanásveszély, a különleges rendeltetés vagy érték indokoltá teszi.

44. §

(1) A tűzjelző berendezést, készüléket állandóan üzemképes állapotban kell tartani. A berendezést a vonatkozó állami szabványok szerint kell ellenőrizni és karbantartani.

(2) A tűzjelző berendezés központjában — a tűzjelzést automatikusan a tűzoltósághoz továbbító központ kivételével — a tűzjelzésre és a berendezés kezelésére kioktatott személynek kell állandóan tartózkodnia. A tűzjelző helyekről nyilvántartást kell készíteni és azt a központban ki kell függeszteni.

(3) A nyilvános távbeszélő készülékek mellett, továbbá a távbeszélő alközpontokban — ennek hiányában a vállalati fővonalú távbeszélő készülékek mellett — a tűzoltóság hívószámát jól láthatóan fel kell tüntetni.

Oltóvíz

45. §

(1) A tűzoltáshoz településen és a létesítménynél a (4) számú bekezdésben megjelölt oltóvíz mennyiséget kell biztosítani.

(2) Az oltóvizet 400 MJ/m² tűzterhelésig legalább egy órán, 401—800-ig legalább másfél órán, 800 MJ/m² tűzterhelés felett pedig legalább két órán keresztül kell biztosítani. Időszakos vízszerezési lehetőség nem vehető figyelembe.

(3) Az oltóvíz biztosításánál — a lakótelepülésen és a létesítménynél a legtöbb oltóvizet igénylő építmény tűzszakaszára (a továbbiakban: mértékadó tűzszakasz) számított vízmennyiség a meghatározó. E vízmennyiségből a lakótelepülés és a létesítmény minden építménye, tűzszakasza részére biztosítani kell a szükséges oltóvíz mennyiséget.

(4) A szükséges oltóvíz mennyiséget a mértékadó tűzszakasz területe, illetőleg a szabadban tárolt anyagok által elfoglalt terület alapján a következők szerint kell meghatározni:

A mértékadó tűzszakasz területe (m ²)	A szükséges oltóvíz mennyiség (l/min)
50-ig	300
51— 150	600
151— 300	900
301— 500	1200
501— 800	1500
801— 1 200	1800
1 201— 1 600	2100
1 601— 2 000	2400

A mértékadó tűzszakasz területe (m ²)	A szükséges oltóvíz mennyiség (l/min)
2 001— 2 500	2700
2 501— 3 200	3000
3 201— 3 900	3300
3 901— 4 600	3600
4 601— 5 400	3900
5 401— 6 200	4200
6 201— 7 200	4500
7 201— 8 200	4800
8 201— 9 200	5100
9 201—10 400	5400
10 401—12 000	5700
12 000 felett	6000

(5) Az I—III. tűzállósági fokozatú épületeknél a mértékadó tűzszakasz amennyiben abban a szintek száma:

a) 2— 5 szint	30%-kal,
b) 6—11 szint	40%-kal,
c) 11 szint felett pedig	50%-kal

cökkentett területtel vehető figyelembe.

(6) Az 1200 m²-nél nagyobb alapterületű, kötetlen állattartású, nyitott istállóknál, valamint a számítás szerint azzal azonos tűzterhelésű, hasonló jellegű állattartási épületeknél a szükséges vízmennyiség 1800 l/min.

(7) A Szabályzat hatályba lépése előtt létesített állattartó telepeken — amennyiben az ott esetleg keletkező tűz a környezetre veszélyt nem jelent —, ahol az összes beépített alapterület nem éri el a 2000 m²-t, és az építmények egyenként a 600 m² alapterületet nem haladják meg, oltóvízként csak az állattartási technológiához szükséges vízmennyiséget kell biztosítani.

(8) A lakótelep és a létesítmény közös vízellátási rendszere esetén a vízvezetéki hálózatot úgy kell méretezni, hogy az a településen a kommunális átlagos, a létesítménynél pedig a technológiai víz mellett a meghatározott oltóvíz mennyiségét egyidejűleg biztosítsa.

(9) A létesítmény, illetve a település létesítése vagy bővítése esetén az oltóvizet az egyes szakaszok üzembe helyezésével egyidejűleg kell biztosítani.

(10) Az oltóvíz több szomszédos létesítménynél közösen is biztosítható.

(11) A vízszerezési helyet úgy kell kialakítani, hogy az gépjárművel mindig megközelíthető, az oltóvíz pedig mindig akadálytalanul kivehető legyen.

46. §

(1) A vízvezeték-hálózat belső átmérőjét az oltóvízmennyiség, a kifolyási nyomásigény alapján és a közműrendszer kialakítására figyelemmel kell mé-

retezni. Egyirányú táplálás esetén a vezetékét legalább 100 NA-ra, körvezeték esetén pedig legalább 80 NA-ra kell méretezni.

(2) A vízmű magas, illetőleg mély tárolójánál a tűzoltógépjármű részére 100 NA belső átmérőjű, műszakilag megfelelő alakítású csatlakozóhelyet kell kialakítani. Térszint feletti tároló esetén a csatlakozóhelyet vízszintesre kell kialakítani. A csatlakozást szabványos A-jelű (100 NA) csonkkapocccsal és kupakkapocccsal kell ellátni.

47. §

(1) A vízvezetéki hálózatban — kivéve a (2) bekezdésben meghatározottakat — a vízkivétel szempontjából legkedvezőtlenebb tűzcsapnál, a számított oltóvíz-szükséglet figyelembevételével, a tűzveszélyességi osztálytól függően a létesítménynél legalább a következő kifolyási nyomást kell biztosítani:

a) „A” — „B”	400 kPa (4 bar; 40 m v.o.),
b) „C”	300 kPa (3 bar; 30 m v.o.),
c) „D” — „E”, illetőleg fali tűzcsapnál	200 kPa (2 bar; 20 m v.o.):

(2) A mezőgazdasági létesítményeknél legalább a következő kifolyási nyomást kell biztosítani:

a) „A” — „B”	400 kPa (4 bar; 40 m v.o.),
b) „C”	200 kPa (2 bar; 20 m v.o.),
c) „D” — „E”, illetőleg fali tűzcsapnál	100 kPa (1 bar; 10 m v.o.).

(3) Tűzveszélyes folyadék-finomítóknál, valamint az I—II. tűzveszélyességi fokozatba tartozó, 1000 m³-nél nagyobb tárolási egységekkel rendelkező tűzveszélyes folyadékot tároló tartálytelepeken olyan tűzoltó vízvezeték-hálózatot kell létesíteni, amely a vízkivétel szempontjából a legkedvezőtlenebb tűzcsapnál legalább 1,2 MPa (12 bar; 120 m v.o.) kifolyási nyomást biztosít.

48. §

(1) A településen és a létesítményben az oltóvizet vezetékes vízellátás esetén elsősorban föld feletti tűzcsapokról kell biztosítani. A tűzcsapok és tartozékaik feleljenek meg a vonatkozó állami szabványoknak.

(2) A föld feletti tűzcsapokat minden esetben, a föld alatti tűzcsapokat pedig lehetőleg a járda úttest felőli szélén kell elhelyezni.

(3) A létesítményben annyi föld feletti, illetőleg föld alatti tűzcsapot kell létesíteni, hogy a meghatározott oltóvízmennyiség egy időben kivehető legyen. A tűzcsapokat szerelvénnel kell ellátni.

(4) A tűzcsapokat a védendő építménytől 100 méternél távolabb és — a tűzcsapcsoportok kivé-

telével — egymástól 5 méternél közelebb elhelyezni nem szabad.

(5) A létesítményben nem szükséges tűzcsapot létesíteni, ha a település tűzcsapjai a (4) bekezdésben foglaltaknak megfelelnek és a létesítmény meghatározott oltóvíz-szükségletét a település oltóvíz-szükségletén felül biztosítják.

(6) A tűzcsapokat állandóan hozzáférhetően kell tartani, eltorlaszolni ideiglenesen sem szabad.

7) A tűzcsapoknál a tűzoltógépjárművek részére úgy kell felállási helyet biztosítani, hogy azok mellett legalább egy nyomsávú közlekedési út szabadon maradjon.

49. §

(1) Vezetékes vízellátás esetén — a 48. § (3) bekezdésében meghatározottakon túl — fali tűzcsapot is kell létesíteni:

a) az „A” tűzveszélyességi osztályba tartozó	200 m ² -nél,
b) a „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó	300 m ² -nél,
c) a „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó	500 m ² -nél,
d) a „D” tűzveszélyességi osztályba tartozó	1000 m ² -nél

nagyobb alapterületű építményben, kivéve a 13,65 méter legfelsőbb használati szintű lakóépületet,

e) a középmagas és magasépületekben — amelyek nem tartoznak a vonatkozó állami szabvány hatálya alá — szintenként,

f) ahol azt jogszabály, állami szabvány előírja.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott fali tűzcsapot nem szabad létesíteni olyan építményben, ahol a víz használata életveszélyt, tüzet, robbanást okozhat, vagy a tűz terjedését elősegítheti. Ezen a helyeken, továbbá ahol a víz nem alkalmas az építményben keletkező tűz oltására, vagy vezetékes vízhálózat nincs, az első fokú tűzvédelmi hatóság fali tűzcsap helyett az ott levő anyag oltására alkalmas tűzoltóberendezést, eszközt, készüléket, illetőleg felszerelést is előírhat.

(3) A fali tűzcsapok számát és helyét — ahol azt jogszabály vagy állami szabvány nem szabályozza — az első fokú tűzvédelmi hatóság a műszaki kivitelezési tervek kidolgozása során határozza meg.

50. §

(1) A 13,65 méternél magasabb legfelső használati szintű és az egyéb olyan építményben, ahol azt jogszabály, állami szabvány előírja, száraz vezetékkel kell létesíteni. A száraz vezeték feleljen meg a vonatkozó állami szabványoknak.

(2) Az építményben annyi száraz vezetékkel kell létesíteni, hogy a vezeték és a legtávolabbi helyiség közötti távolság 50 méternél nagyobb ne legyen.

51. §

(1) Az oltóvíz biztosítására — ha az más módon nem oldható meg — önálló víztárolót (medence, tartály) kell létesíteni, amelynek befogadóképessége 50 m³-nél kisebb nem lehet.

(2) A víztárolót gépjárművel megközelíthetően és alsó szintjét a talajszinttől legfeljebb 7 méter mélyen kell kialakítani.

(3) A víztároló és a védeni kívánt építmény közötti távolság nem haladhatja meg az 500 métert.

(4) Oltóvízként figyelembe vehető a hűtőtorony vízmedencéjének vagy az egyéb technológiai víznek az a mennyisége is, amelynek a tűzoltáshoz való felhasználása a technológiai berendezésben veszélyt nem idéz elő. Oltóvízként kell figyelembe venni továbbá a település közüzemi vízműve víztárolójának erre a célra biztosított hányadát.

52. §

A tűzoltási igénybevételre figyelembe vehető 100 m³ alatti önálló víztárolót legalább egy, az ennél nagyobbakat pedig minden megkezdett 100 m³ térfogat után egy-egy db szívócsővezetékkel kell ellátni. A szívócsővezeték belső átmérője legalább 100 NA legyen, alsó végződését szűrővel, felső vízszintes irányú végződését pedig szabványos A-jelű (100 NA) csonkcapocccsal és kupakcapocccsal kell ellátni. A szívócsővezetéseket egymástól legalább 5 méter távolságra kell elhelyezni. A különleges tűzoltó-gépjárművek vízellátása érdekében az első fokú tűzvédelmi hatóság ettől eltérően is rendelkezhet.

53. §

(1) Oltóvízként számításba vehetők azok a természetes felszíni vizek (folyó, patak, tó stb.) is, amelyek a védendő építménytől 500 méternél nagyobb távolságra.

(2) A vízszérzési helyet úgy kell kiépíteni, hogy az tűzoltó-gépjárművel megközelíthető és az oltóvíz — a vízállástól függetlenül — mindig kiemelhető legyen.

54. §

(1) Az oltóvizet szolgáltató berendezések (víztárolók, tűzcsapok stb.) karbantartását, fagy elleni védelmét a fenntartónak biztosítani kell.

(2) A tűzcsapokat, a víztárolókat és az egyéb tűzoltó vízforrásokat állami szabványnak megfelelő jelzőtáblával kell ellátni.

(3) A tűzcsapokat és a szerelvényeket vonatkozó állami szabvány szerint kell felülvizsgálni és karbantartani.

55. §

Az építmények közvetlen tűzvédelmére a szükséges oltóvízen túl az építményre meghatározott tűzoltó berendezések, tűzoltó készülékek, felszerelések és egyéb technikai eszközök működéséhez szükséges oltó- és egyéb anyagokat is biztosítani kell.

Tűzoltó berendezés, készülék, felszerelés

56. §

(1) Az építményben beépített tűzoltó berendezést kell létesíteni, ha azt a szabályzat, állami szabvány, illetőleg a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokság előírja.

(2) A népgazdasági szempontból jelentős hírhálózati — és számítóközpontokban — az ott keletkező tűz oltására alkalmas — beépített tűzoltó berendezést kell létesíteni.

(3) A villamosenergia-fejlesztő, átalakító, kapcsoló és elosztó berendezések védelmére — a meghatározott esetben — beépített tűzoltó berendezést kell létesíteni a vonatkozó állami szabvány szerint.

(4) A beépített habbaloltó berendezés oltóanyag-kiömlő nyílása és a védendő anyag között az oltóanyag bejuttatására megfelelő távolságot szabadon kell hagyni. Tűzoltó berendezéssel el nem látott tárolótartályt csak annyira szabad feltölteni, hogy a tárolt anyag és a tartály palástjának felső éle között legalább 0,3 méter távolság szabadon maradjon.

(5) Nagykiadósságú habbaloltó berendezés alkalmazása esetén a védett tűzszakaszban elhelyezendő berendezések számát úgy kell megállapítani, hogy a habbaloltók működésének kezdetétől számítva legfeljebb 5 perc alatt a tűzszakasz teljes térfogata feltölthető legyen.

(6) A kézi indítású habfejlesztő berendezés vagy a mobil habbaloltó felszerelés számára a tűzszakasz külső határoló falain megfelelően kialakított nyílást kell biztosítani.

(7) Az egészségre káros hatású oltóanyaggal működő berendezésnek emberek tartózkodására szolgáló helyiségbe való beépítése esetén olyan riasztóberendezést kell létesíteni, amely az oltóberendezés működésbe lépése előtt — a kiürítési időt is számításba véve — figyelmeztető jelzést ad.

(8) A beépített tűzoltó berendezésekre, továbbá a jelölésükre, az ellenőrzésükre és a karbantartásukra vonatkozó előírásokat állami szabványok, ezek hiányában az országos parancsnok határozza meg.

(9) A beépített tűzoltó berendezést állandóan üzemképes állapotban kell tartani.

57. §

(1) Az építményekben — kivéve azokat, amelyek lakás és üdülés céljára szolgálnak —, továbbá a szabad téren a jogszabályban, illetve állami szabványokban meghatározott követelményeket kielégítő és az ott keletkező tűz oltására alkalmas 1—1. tűzoltó készüléket kell elhelyezni a következők szerint:

a) az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályban helyiségenként, illetve minden megkezdett 50 m² alapterület után,

b) a „C” tűzveszélyességi osztályban minden megkezdett 200 m² alapterület után,

c) a „D” tűzveszélyességi osztályban minden megkezdett 800 m² alapterület után,

d) az „E” tűzveszélyességi osztályban szükség szerint.

(2) Jogszabály, állami szabvány az (1) bekezdésben meghatározottakon túl további tűzoltó készülékek, illetőleg eszközök, felszerelések és anyagok elhelyezését is előírhatja.

(3) A tűzoltó készüléket, eszközt, felszerelést és anyagot jól láthatóan, könnyen hozzáférhetően a kijárat, illetőleg a veszélyeztetett hely közelében kell elhelyezni és állandóan használható, üzemképes állapotban kell tartani, helyükről eltávolítani vagy rendeltetésüktől eltérő célra használni nem szabad.

(4) A tűzoltó berendezést, készüléket, eszközt, felszerelést és anyagot jogszabály, illetve állami szabvány előírásai szerint, azok hiányában fél-évenként ellenőrizni kell.

VII. fejezet

EGYES LÉTÉSÍTMÉNYEK ÉS A JÁRMŰVEK HASZNÁLATÁRA VONATKOZÓ TŰZVÉDELMI SZABÁLYOK

Lakóépületek, üdülőépületek és melléképületeik

58. §

(1) A többszintes és hatnál több lakást (üdülőegységet) magába foglaló lakóegységnél az épület tulajdonosa, kezelője, felügyelője, használója köteles kidolgozni az épületre vonatkozó tűzvédelmi használati előírásokat, s azokat megtartani, illetőleg megtartatni.

(2) Az épületben, illetőleg helyiségeiben nem szabad éghető anyagot olyan mennyiségben és módon tárolni, illetőleg azzal olyan tevékenységet folytatni, továbbá olyan tűzveszélyes cselekményt végezni, amely az épület, illetőleg helyiségeinek rendeltetésszerű használatától eltér és tűzveszélyt okozhat.

(3) A lakásban, üdülőegységben az „A” tűzveszélyességi osztályba tartozó tűzveszélyes folyadékból legfeljebb egy litert, a „B” tűzveszélyességi

osztályba tartozó tűzveszélyes folyadékból legfeljebb 20 litert, a „C” — „D” tűzveszélyességi osztályba tartozó tűzveszélyes folyadékból az állami szabványban meghatározott mennyiséget szabad tárolni.

(4) Az épület tetőterében éghető anyagokat csak úgy és olyan mennyiségben szabad elhelyezni, hogy azok a tetőszerkezet, valamint a kémény megközelítését ne akadályozzák és szükség esetén eltávolíthatók legyenek.

*Művelődési létesítmény,
vásár és kiállítás*

59. §

(1) A művelődési létesítményekre és helyiségekre (színház, művelődési ház, cirkusz, filmszínház, filmbemutató terem stb.) vonatkozó tűzvédelmi követelményeket jogszabály, állami szabvány, illetőleg az üzemeltető az első fokú tűzvédelmi hatósággal egyetértésben állapítja meg.

(2) Az 50 főnél nagyobb befogadó képességű, nem művelődési létesítményben és helyiségben tartott kulturális rendezvényekre (színi, zenekari, cirkuszi előadás, táncos összejövetel stb.) vonatkozó tűzvédelmi előírásokat az üzemeltető az első fokú tűzvédelmi hatósággal egyetértésben állapítja meg.

60. §

Az ipari illetve mezőgazdasági vásár területén biztosítani kell a tűzoltójárművek közlekedéséhez szükséges utat. A létesítmények kiürítési útvonalait és kijárait — a várható legnagyobb látogatási létszám figyelembevételével, számítás alapján kell méretezni. A rendező szervnek elrendezési tervet kell készíteni, s azt jóváhagyásra az első fokú tűzvédelmi hatóságnak előzetesen be kell mutatni.

Járművek

61. §

(1) A gyártó, külföldről történő beszerzés esetén a forgalomba hozó, illetőleg az üzemben tartó köteles gondoskodni arról, hogy a jármű olyan műszaki kivitelben készüljön, illetőleg olyan állapotban üzemeljen, hogy rendeltetésszerű használata esetén tűz- és robbanás ne következhesen.

(2) A járműre vonatkozó tűzvédelmi szabályok megtartásáért az üzemben tartó, illetőleg a jármű vezetője a felelős.

(3) A forgalomba hozó, illetőleg az üzemben tartó a külön jogszabályban meghatározott járműve-

ket az ott megállapított típusú, nagyságú és számú tűzoltókészülékkel köteles ellátni.

(4) A tűzoltókészüléket a járművön úgy kell elhelyezni, hogy az állandóan hozzáférhető, vontatás esetén a vontató és a szállítmány tűzvédelmére egyaránt felhasználható legyen.

62. §

(1) A járművek jogszabályban meghatározott időszakos műszaki felülvizsgálata során a vizsgálatot végző szervnek a vonatkozó általános tűzvédelmi követelmények érvényesülését is ellenőrizni kell.

(2) A tűzveszélyes folyadékot vagy éghető gázt szállító tartálykocsinál — minden töltés és lefejtés után közvetlenül — az üzemben tartó, illetve megbízottja köteles ellenőrizni és biztosítani a tartályok csepegés- és szivárgásmentességét.

(3) A jármű előmelegítésére csak olyan eszközt, anyagot szabad használni, amely tüzet vagy robbanást nem okozhat.

(4) A járó motorú járművet üzemanyaggal tölteni nem szabad.

63. §

(1) A gépjárműtároló helyiséget és a tárolóhelyet úgy kell kialakítani, hogy a gépjárművek — szükség esetén — gyorsan és biztonságosan eltávolíthatók legyenek.

(2) Több gépjármű tárolása esetén azokat úgy kell elhelyezni, hogy a gépjárművek ajtajai legalább az egyik oldalon teljes szélességükben nyithatók legyenek, az egymás mögött álló gépjárművek között pedig legalább 0,80 méter távolságot kell megtartani.

(3) A tűzveszélyes folyadékot és gázt szállító gépjárművet csak erre a célra létesített külön gépjárműtároló helyiségben vagy tárolóhelyen, illetőleg a más gépjárművektől elkülönítve szabad elhelyezni úgy, hogy azok bármelyike a többi gépjármű mozgatása nélkül kiállhasson. A jármű vilamos berendezését feszültségmentesíteni kell.

(4) Gépjárművet középület kapualjában tárolni nem szabad, egyéb kapualjban pedig csak úgy szabad elhelyezni, hogy a gépjármű egyik oldalán a közlekedésre legalább 2 méter széles út szabadon maradjon.

(5) Gépjárművet udvarban az ajtótól, ablaktól legalább 2 méter távolságra szabad elhelyezni.

(6) Gépjárműtároló helyiségben vagy tárolóhelyen tűzveszélyes folyadékot tárolni, lefejtetni, illetőleg a gépjárművet üzemanyaggal feltölteni vagy tűzveszéllyel járó javítást és egyéb tevékenységet végezni nem szabad.

VIII. fejezet

A MEZŐGAZDASÁGRA ÉS AZ ERDŐKRE
VONATKOZÓ TŰZVÉDELMI SZABÁLYOK

64. §

A vasúti vágányok mellett — ha azokon gőzmozdony közlekedik — kalászos termény 40 méteren belül csak akkor vethető, ha a termény érése idején a földterület használója (kezelője) a megfelelő tűzvédelmi őrzésről gondoskodik.

Aratás

65. §

(1) A kalászos termény betakarítását a vasútvonal mellett elhelyezkedő tábla esetén, a vasútvonal mentén kell megkezdeni.

(2) A learatott kalászos terményt — ha a pályát esetenként gőzmozdony veszi igénybe — a vasútvonal szélső vágányától legalább 100 méter, illetőleg a vasútállomástól legalább 200 méter távolságra szabad helyezni és megfelelő védőszántást kell alkalmazni. Ha ez a távolság nem tartható meg, a kalászos terményt és a szalmát az aratással egyidejűleg, a szalastakarmányt pedig kiszáradáskor azonnal el kell szállítani.

Szérű, rostnövénytároló, kazal

66. §

(1) Szérű és rostnövénytároló elhelyezésénél a következő tűztávolságot kell megtartani:

a) az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó létesítményektől legalább 300 méter,

b) a „C” — „E” tűzveszélyességi osztályba tartozó létesítményektől és az erdőtől legalább 100 méter,

c) a vasúti vágánytól gőzmozdony alkalmazása esetén — a rostnövénytároló ipari vágányát kivéve — legalább 100 méter, a vasútállomástól legalább 200 méter,

d) a közüttől legalább 25 méter,

e) nagyfeszültségű föld feletti villamos vezeték-től a külön jogszabályban meghatározottat.

(2) Az állattartási telepeken, a legfeljebb egy évre elegendő alomszalma- és szalastakarmány-szükségletet üzemi tárolásnak kell tekinteni és

ezekre a 19. §-ban meghatározottakat kell alkalmazni.

(3) A szérűben csak kalászos terményt, szalastakarmányt és szalmát, a rostnövénytároló telepen pedig csak rostnövényt szabad elhelyezni.

(4) A szérűn és a rostnövénytárolón a kazlakat úgy kell elhelyezni, hogy a második sorban levő kazal az előző sorban levő két kazal közé kerüljön.

(5) A kazlak, valamint a sorok között legalább 20 méter távolságot kell biztosítani.

(6) A mezőn (határban) összerakott szalastakarmány-, szalma-, rostnövény- stb. kazlakat megfelelő védőszántással kell körülvenni.

67. §

(1) A szérű és a rostnövénytároló területét az éghető hulladéktól állandóan tisztán kell tartani.

(2) Dohányozni a szérű és a rostnövénytároló szélétől, illetőleg a más helyen levő kazaltól legalább 30 méter, tüzet rakni legalább 100 méter távolságra, a kijelölt helyen szabad.

(3) A szérűn — ha 500 méteren belül hatékony tűzoltási lehetőség nincs — a behordástól kezdve — a téli időszak kivételével — minden két kazal után egy 200 literes vízzel telt hordót és két vedret, s ezen felül minden 10 kazal után egy legalább 10 méteres létrát kell elhelyezni.

(4) A rostnövénytárolón tűzoltás céljára minden 25 kazalhoz — a kazalcsoport közelében — öt ásót, öt villát, két csákyát, két 16 m² nagyságú takaróponyvát és egy 10 méternél hosszabb létrát, ezen felül négy kazlanként 200 liter vízzel telt edényt és négy vedret kell elhelyezni.

68. §

(1) A rostnövény osztályozása esetén egyidőben legfeljebb 4 kazal bontható meg.

(2) A rostnövényt kisátorozni csak a tárolón kívül és a szélső kazaltól 10 méteren túl szabad. A sátorozási területen minden megkezdett 10 000 m² alapterület után 10 méteres tűztávolságot kell biztosítani.

(3) A pozdorja kazal legnagyobb megengedett alapterülete 300 m². A kazlakat egymástól legalább 10 méter, rostkazaltól, épülettől legalább 20 méter távolságra szabad helyezni.

A mezőgazdasági erő- és munkagépek**69. §**

(1) A kalászos termény betakarítási, kazalozási szalmaösszehúzási és bálázási munkáiban csak az a tűzvédelmi követelményeknek megfelelő, legalább egy 6 kg-os porraloltó tűzoltó készülékkel is ellátott erő- és munkagép, valamint egyéb jármű vehet részt, amelynek tűzvédelmi felülvizsgálatát az üzemeltető a betakarítást megelőzően elvégezte és ezt igazolja.

(2) Az üzemelő erő- és munkagép kezelője szükség szerint, de legalább naponta egyszer köteles a kipufogó-vezeték és szikratörő műszaki állapotát felülvizsgálni és a ráakódott éghető anyagtól szükség esetén megtisztítani.

(3) A tartalék üzem- és kenőanyagot az erő- és munkagéptől, a kazaltól és a gabonatóblától legalább 20 méter távolságra kell elhelyezni. Az erő- és munkagépet, gépjárművet gabonatóblán üzemanyaggal feltölteni nem szabad.

(4) A mezőgazdasági munkagép villamos motorjára és annak szerelvényeire vonatkozó előírásokat állami szabványok szerint kell meghatározni.

(5) Olyan karbantartás, javítás, amely nyílt láng használatával vagy üzemanyag elfolyásával jár, gabonatóblán nem végezhető.

(6) Munkaszünet idejére az arató- cséplőgépet, az erőgépet és az egyéb munkagépet a lábon álló kalászos terménytől, a tarlótól, továbbá a kazaltól legalább 15 méter távolságra kell elhelyezni.

(7) Az arató- cséplőgépet földelőláncsal, akkumulátorát pedig legalább nehezen éghető, villamosságot nem vezető anyagú védőburkolattal kell ellátni.

(8) Az erőgépet — a villamos motor kivételével — a kazal szélétől legalább 8 méter távolságra szabad elhelyezni.

(9) Az erőgép 5 méteres körzetében éghető anyagot elhelyezni nem szabad.

(10) Az erő- és munkagépet a kezelő üzemeltetés közben nem hagyhatja el és egyéb munkát nem végezhet.

70. §

(1) A szalmaösszehúzást és a kazalozást végző erőgép az összehúzott szalmát és kazlat csak olyan távolságra közelítheti meg, hogy az égéstermék, illetőleg annak elvezető csöve gyújtási veszélyt ne jelentsen.

(2) A szalmaösszehúzásban és a kazalozásban résztvevő erőgépet a ráhullott szalmától, szénától stb. rendszeresen meg kell tisztítani.

(3) Az összehúzott szalma alapterülete nem haladhatja meg a 600 m²-t.

Erdők tűzvédelme**71. §**

(1) Az erdőben, csemetésben és a hozzájuk tartozó területen, valamint az azoktól számított 200 méter távolságon belül nyílt lángot használni, tüzet gyújtani, égő dohányneműt vagy gyufát eldobni — az e célra kijelölt helyek kivételével — nem szabad.

(2) Az erdő kezelője, használója a tüzelésre, nyílt láng használatára, illetve a dohányzásra kijelölt helyet táblával köteles megjelölni.

(3) Az erdők tűzvédelmére vonatkozó részletes szabályokat a belügyminiszter és a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter együttesen állapítja meg.

1. sz. melléklet**a 4/1980. (XI. 25.) BM sz. rendelet 3. §-ához**

A TÜZVÉDELMI HATÓSÁGOK A SZABÁLYZATNAK A KÖVETKEZŐ RENDELKEZÉSEI ALÓL ENGEDÉLYEZHETNEK ELTÉRÉST:

a) az első fokú tűzvédelmi hatóság:

— 7. § (1), 9. § (2), 10. § (4), 11. § (1)—(3), 12. § (1), 17. § (5), 18. § (1), 19. §, 25. §, 29. § (4), 32. § (3), 34. § (1), 39. § (2), 49. § (1), 51. § (1), 52. §, 57. § (1), 58. § (3), 63. § (2), 64. § (1), 65. §, 66. § (1)—(5), 67. § (3)—(4), 69. § (1)—(2);

— a 15. § (2) bekezdésében a „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségben, építményben a dohányzási tilalomra vonatkozó;

— a 16. § (4) bekezdésében a megközelítésre vonatkozó, meghatározott rendelkezésektől.

b) a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokság:

— 22. § (1), 35. § (3)—(4), 36. § (1), 37. § (1) és (2), 39. § (6), 40. § (4), 41. § (7), 45. § és a 2. számú mellékletben;

— az 5. § (2) bekezdésében (csak könnyűszerkezetes építési mód esetében);

— a 24. § (2) bekezdésében (csak a meglévő létesítmény átalakításakor vagy átépítéskor) meghatározott rendelkezésektől.

c) az Országos Parancsnokság:

— az a) és b) pontban nem említett rendelkezésektől.

2. számú melléklet a Szabályzat 8. § (1) bekezdéséhez

Gáztárolók tűztávolsága

Gáztárolók tűztávolságát a tároló palástja, valamint a védett építmény legközelebbi pontja között kell mérni.

2/1. számú táblázat

5 kPa (~500 mm v. o.) üzemnyomás alatti gáztárolók tűztávolsága

A védett építmény	A tároló térfogata			
	1 000 m ³ -ig	1 000—20 000 m ³ -ig	20 000—100 000 m ³ -ig	100 000 m ³ felett
	tűztávolság (m)			
1. „A”–„C” tűzveszélyességi osztályú építmény	50	100	100	150
2. „D”–„E” tűzveszélyességi osztályú építmény	50	75	75	100
3. Nagyforgalmú építmény, valamint bölcsőde, óvoda, szociális otthon, szociális intézet, kórház és gyógykezelési épület (tűzveszélyességi osztálytól függetlenül)	75	100	100	150
4. Technológiailag közvetlenül nem kapcsolódó üzemi berendezés	15	15	25	25
5. Nyílt lángú üzemi berendezés	25	25	50	50

2/2. számú táblázat

5–70 kPa (~500–7000 mm v. o.) üzemnyomású gáztárolók tűztávolsága

A védett építmény	A tároló térfogata			
	2 m ³ -ig	2–10 m ³ -ig	10–500 m ³ -ig	500–12 000 m ³ -ig
	tűztávolság (m)			
1. „A”–„C” tűzveszélyességi osztályú építmény	15	50	100	200
2. „D”–„E” tűzveszélyességi osztályú építmény	15	25	100	150
3. Nagyforgalmú építmény, valamint bölcsőde, óvoda, szociális otthon, szociális intézet, kórház és gyógykezelési épület (tűzveszélyességi osztálytól függetlenül)	50	75	150	300
4. Technológiailag közvetlenül nem kapcsolódó üzemi berendezés	15	15	25	50
5. Nyílt lángú üzemi berendezés	15	25	50	1 100

2/3. számú táblázat

Föld feletti 70 kPa (~7000 mm v. o.) üzempomás feletti, valamint az atmoszférikus hűtött tárolók tűztávolsága

A védett építmény	A tároló térfogata			
	2 m ³ -ig	2—10 m ³ -ig	10—500 m ³ -ig	500—12 000 m ³ -ig
	tűztávolság (m)			
1. „A”–„C” tűzveszélyességi osztályú építmény	15	50	150	300
2. „D”–„E” tűzveszélyességi osztályú építmény	15	25	100	200
3. Nagyforgalmú építmény, valamint bölcsőde, óvoda, szociális otthon, szociális intézet, kórház és gyógykezelési épület (tűzveszélyességi osztálytól függetlenül)	50	100	200	400
4. Technológiailag közvetlenül nem kapcsolódó üzemi berendezés	15	15	25	50
5. Nyílt lángú üzemi berendezés	15	25	50	100

3. sz. melléklet a Szabályzat 19. § (1) bekezdéséhez

Szilárd éghető anyagok tárolása a szabadban

A tárolt anyag megnevezése	A tárolási egység méretei (m) (szélesség×hosszúság×magasság)	Az építmény tűzállósági fokozata		
		I—II.	III.	IV—V.
az építménytől való tűztávolság méterben ¹				
Éghető („C”–„D”) félkész és készáru	10×10×5	20	30	40
Papír, rongy, éghető hulladék stb.	6×20×8	12	14	16
Faforgács, fűrészpor	4×20×2	12	14	16
Gömbfa és tűzifa	6×20×4	8	10	12
Fűrészáru, faláda (göngyöleg)	6×20×8	10	12	16
Szalma és szalastakarmány ²	10×30×8	20	30	40
Öngyulladásra hajlamos szén (barna, tőzeg) ³	40×10×2	4	6	8
Kazánházi salak	—	15	20	25
Feketeszén, kokszt és zsákos műtrágya az ammóniumnitrát kivételével	—	2	4	6

¹ Egyes tűztávolsági értékek legfeljebb 10 méterig térfogatarányosan csökkenthetők akkor, ha a tárolási egységek össztérfogata kisebb a táblázati méretből adódó térfogatnál.

² A tűztávolságok éghető anyagú, illetőleg éghető tetőhéjazatú épülettől 15 méterre, egyéb épülettől 8 méterre csökkenthetők ha csak egy 10×6×6 méter legnagyobb méretű kazlat helyeznek el. Szűrűn és rostonövénytárolón a kazlak mérete 10×50×8 méter lehet.

³ Erőművi felhasználás esetén a tárolási egység méretei a technológia függvényében ettől eltérően is megállapíthatók.

4. sz. melléklet

a Szabályzat 20. § (3) bekezdéséhez**A tűzszakaszok méretei, illetőleg kialakítása***A tűzszakaszok területe*

A tűzszakasz területét, akár egy-, vagy többszintes is a tűzszakasz, a hozzá tartozó valameny-nyi helyiség-, technológiai és közlekedő tér együttes, szintenként összesített netto alapterületenként, m²-ben kell meghatározni.

Lakóépületek, üdülőépületek és közösségi épületek tűzszakaszainak megengedett legnagyobb területeit a 4/1. számú táblázat tartalmazza.

A 4/1. számú táblázat értékei vonatkoznak az ipari, mezőgazdasági, a tárolási, a közlekedési, a táv- és hírközlési építmények igazgatási és irodaépületeire vagy ilyen célú tűzszakaszaira is.

Ipari építmények ipari üzemi tűzszakaszainak megengedett legnagyobb területeit a 4/2. számú táblázat tartalmazza.

A 4/2. számú táblázat értékei vonatkoznak a mezőgazdasági, tárolási, közlekedési, táv- és hírközlési építmények ipari üzemi célú szolgáló épületeire vagy ilyen célú tűzszakaszaira.

Mezőgazdasági építmények mezőgazdasági üzemi tűzszakaszainak megengedett legnagyobb területeit a 4/3. számú táblázat tartalmazza.

A 4/3. számú táblázat értékei nem vonatkoznak a siló szerkezetekre, melyek esetében azok egy tűzszakaszaként vehetők figyelembe

a lédus takarmánysiló, térfogati korlátozás nélkül,

a gabona-, termény- és takarmánysiló

- vasbetonból 48 000 m³ együttes térfogatig,
- fémből 12 000 m³ együttes térfogatig,
- éghető anyagból 2 000 m³ együttes térfogatig.

Tárolási építmények tűzszakaszainak megengedett legnagyobb területeit a 4/4. számú táblázat tartalmazza.

A 4/4. számú táblázat értékei vonatkoznak az ipari, a kereskedelmi, a közlekedési, táv- és hírközlési, a mezőgazdasági építmények tárolási célú épületeire, vagy ilyen célt szolgáló tűzszakaszaira is.

Az építmény tűzszakaszainak megengedett legnagyobb területe 100%-kal növelhető, amennyiben a tűzszakasz (teljes területe) önműködő tűzjelző és tűzoltó berendezéssel van ellátva, ha e körülményt az építmény tűzállósági fokozatának megállapításánál nem vették figyelembe.

A tűzszakaszok kialakítása, elhelyezése és elválasztása

Amennyiben egy építményben a helyiségek, technológiai és közlekedési terek együttes netto alapterülete meghaladja a megengedett legnagyobb tűzszakasz területet, vagy az egyes eltérő funkciójú területek külön tűzszakaszaként történő kialakításáról más jogszabály intézkedik, úgy az építményben annyi tűzszakaszt kell kialakítani, hogy azok mindegyikének területe feleljen meg az előírásoknak.

Építményben tűzszakaszok egymás mellett és egymás felett is kialakíthatók.

Egy építményen belül két vagy több tűzszakasz létesítése esetén azok egymással határos szerkezeteit tűzgátló falként vagy tűzgátló födémként kell kialakítani. (A „C”-„E” tűzveszélyességi osztályba tartozó építményekben a tűzgátló szerkezetek helyett egyéb tűzterjedést gátló berendezés is alkalmazható.)

Lakóépületekben a lakások közötti elválasztó falat a tűzgátló fallal egyenértékű tűzállósági határértékű fallal kell létesíteni.

A IV—V. tűzállósági fokozatú építmények tűzszakaszainak elválasztására tűzfalat kell létesíteni.

4/1. számú táblázat

Lakóépületek, üdülőépületek és közösségi épületek tűzszakaszainak megengedett legnagyobb területei

(Középmagas és magas épületek kivételével)

Az épület rendeltetése	Tűzszakasz területe m ² -ben				V. ²
	I.	II.	III.	IV. ²	
1	2	3	4	5	6
1. Lakóépület és üdülőépület	8 000 ⁴	7 500 ⁴	4 500	300	100 ³
2. Igazgatási és irodaépület	7 500	6 000	4 000	300	100
3. Művelődési épületek:					
3.1 Színház, filmszínház, művelődési ház	A vonatkozó tűzvédelmi ágazati szabvány szerint: MSZ—02 101, MSZ—02 103				
3.2 Könyvtár	5 000	2 500	1 000	—	—
3.3 Múzeum, kiállítóterem	7 500	5 000	1 500	—	—
4. Oktatási épületek és kisegítő helyiségei:					
4.1 Általános-, közép-, főiskola, egyetem, szakmunkásképző intézet	6 000	5 000	3 000	1 000 ⁵	500 ^{1,5}
4.2 Kisegítő isk. (gyógy pedagóg.)	3 000 ²	2 500 ²	—	—	—
4.3 Óvoda	5 000 ²	4 000 ²	—	—	—
5. Jóléti és szociális épületek:					
5.1 Bölcsőde, csecsemőotthon	4 000 ¹	3 000 ¹	—	—	—
5.2 Kórház, szociális otthon	5 000	4 000	—	—	—
5.3 Orvosi rendelő, mentőállomás	6 000	5 000	2 500	—	—
5.4 Fürdő	7 500	6 000	3 000	1 000	500 ¹
5.5 Sportlétesítmény (csarnok, uszoda)	15 000	12 000	6 000	3 000	1 000 ¹
6. Szálloda és szálló jellegű ép., üdülőszálló	7 500	6 000	2 000	300	150
7. Kereskedelmi épületek:					
7.1 Étterem, vendéglő	7 500	6 000	3 000	300	150
7.2 Áruház, üzletház, bolt	10 000	8 000	3 000	600	300
7.3 Vásárcsarnok	20 000	15 000	6 000	1 000	—

Megjegyzés: Ahol a tűzszakasz területe nincs feltüntetve, ott — szintszám és tűzállósági fokozat figyelembevételével — közösségi épület nem létesíthető.

¹ Csak egyszintesre építhető.

² Legfeljebb kétszintesre építhető.

³ Lakóépület nem építhető.

⁴ Egyszintesnél korlátozás nélkül.

⁵ Csak szakmunkásképző intézet műhelyei és tornaterem létesíthető.

4/2. számú táblázat

Ipari építmények, ipari, üzemi tűzszakaszainak megengedett legnagyobb területei

Az építmény vagy tűzszakasz		Tűzszakasz területe m ² -ben ⁴		
Tűzveszélyességi osztálya	Tűzállósági fokozata	500-ig	500—1500-ig	1500 felett
		MJ/m ² tűzterhelés esetén ¹		
„A”	I.	8 000	5 000	2 000
	II.	6 000	4 000	1 000
„B”	I.	10 000	6 000	3 000
	II.	8 000	5 000	2 000
„C”	I.	korlátlan	8 000	4 000
	II.	10 000	6 000	3 000
	III.	8 000	4 000 ³	2 000 ²
„D”	I.	korlátlan	10 000	6 000
	II.	15 000	7 000	4 000
	III.	10 000	5 000 ³	3 000 ²
	IV.	1 500 ²	500 ²	100 ²
„E”	I.	korlátlan	—	—
	II.	20 000	—	—
	III.	10 000	—	—
	IV.	2 000	—	—
	V.	1 000 ²	—	—

Megjegyzés: Ahol a tűzszakasz területe nincs feltüntetve, ott ipari üzemi építmény nem létesíthető.

¹ A tűzterhelés számításánál az épületszerkezetek nélküli tűzterhelést kell figyelembe venni.

² Legfeljebb egyszintesre építhető.

³ Legfeljebb háromszintesre építhető.

⁴ Egyszintes, I—III. tűzállósági fokozatú csarnokok esetén legfeljebb 500 MJ/m² tűzterhelésig a táblázatban meghatározott tűzszakasz területek 100%-kal, 200 MJ/m² tűzterhelésig 150%-kal növelhetők.

4/3. számú táblázat

Mezőgazdasági építmények mezőgazdasági üzemei tűzszakaszainak megengedett legnagyobb területei

Az építmény vagy tűzszakasz rendeltetése	Tűzszakasz területe m ² -ben				
	I.	II.	III.	IV.	V.
	tűzállósági fokozatú épületekben				
1	2	3	4	5	6
Allattartás alommal	8 000	6 000	5 600	2 400	1 400 ^{1/b}
Allattartás alom nélkül	10 000	8 000	6 000	3 000 ^{1/a}	1 600 ^{1/b}
Kötetlen tartású, nyitott istálló	20 000	17 000	14 000	11 000	8 000
Szálás takarmány vagy alomtároló	1 500	1 000	800	600	400
Terménytároló (padozatos)	3 000	2 400	1 200 ^{2/b}	600	400
Gabona- és terményfeldolgozó, szárító, tisztító és keverő	2 500	1 500	1 000	600	400
Gyümölcs-, zöldségfeldolgozó, tartósító, tároló	5 000	4 000	3 500	1 500	750
Mezőgazdasági gép- és eszköztároló	5 000	4 000	3 000	1 500	750
Mezőgazdasági gépjavító műhely	3 000	2 000	1 500	1 000	—
Dohányszárító	5 000	4 000	3 000	1 000	500
Növényház (üveg v. fólia)	k o r l á t l a n				
Műtrágya, növényvédőszer és irtószerraktár az alábbi tűzveszélyességi osztályok esetén:					
A—B	3 000	2 200	2 000	600	400
C—D	5 000	4 000	3 000	1 200 ^{2/a}	600 ^{2/c}
E	k o r l á t l a n		6 000	2 400 ^{1/a}	1 200 ^{1/b}

¹ A táblázatban jelölt helyeken a tűzszakasz alapterülete:

^{1/a} 4000 m²,

^{1/b} 2000 m²,

akkor, ha legalább 18 m-es tűztávolságot alkalmaznak.

² A táblázatban jelölt helyeken a tűzszakasz alapterülete:

^{2/a} 2000 m²,

^{2/b} 1800 m²,

^{2/c} 1200 m²,

akkor, ha legalább 20 m-es tűztávolságot alkalmaznak.

Hűtőházak esetén alapterületi korlátozás nélkül, külön tűzszakaszt kell kialakítani

— manipulációs és hűtött tér (hűtő-tárolók),

— gépterem

részére. A gépterem épületszerkezeteinek legalább a II. tűzállósági fokozat követelményeit kell kielégítenie.

Tárolási építmények tűzszakaszainak megengedett legnagyobb területei

Az építmény vagy tűzszakasz		Tűzszakasz területe m ² -ben		
Tűzvesélyességi osztálya	Tűzállósági fokozata	1500-ig	1500—3000-ig	3000 felett
		MJ/m ² tűzterhelés esetén ¹		
„A”	I.	3 000 ²	1 500 ²	750 ²
	II.	2 000 ²	1 000 ²	500 ²
„B”	I.	4 000	2 000	1 000
	II.	3 000	1 500	750
„C”	I.	5 000 ⁴	2 500	1 250
	II.	4 000 ⁴	2 000	1 000
	III.	3 000 ⁴	1 500	750
„D”	I.	6 000 ⁴	3 000	1 500
	II.	5 000 ⁴	2 500	1 250
	III.	4 000 ⁴	2 000	1 000
	IV.	600 ²	300 ²	150 ²
„E”	I.	7 000 ^{3, 4}	—	—
	II.	6 000 ⁴	—	—
	III.	5 000 ⁴	—	—
	IV.	700 ²	—	—
	V.	200 ²	—	—

Megjegyzés: Ahol a tűzszakasz területe nincs feltüntetve, ott tárolási építmény nem létesíthető.

¹ A tűzterhelés számításánál az épületszerkezetek nélküli tűzterhelést kell figyelembe venni.

² Csak egyszintesre építhető.

³ Nem esik korlátozás alá akkor, ha a tűzterhelés nem haladja meg az 500 MJ/m²-et.

⁴ Egyszintes, I—III. tűzállósági fokozatú építmény esetén legfeljebb 500 MJ/m² tűzterhelésig a táblázatban meghatározott tűzszakasz területek 100%-kal, 200 MJ/m² tűzterhelésig 150%-kal növelhetők.

5. sz. melléklet a Szabályzat 20. § (3) bekezdéséhez

Tűzterhelés-számítás

1. A tűzterhelés átlagos értékét valamennyi éghető anyag figyelembevételével, a következő képlettel kell számítani:

$$q = \frac{1}{s_p} \sum_{i=1}^n a_i M_i H_i$$

ahol:

q = a tűzterhelés átlagos értéke MJ/m²-ben,

s_p = a vizsgált padlófelület m²-ben,

a_i = anyagtól függő tényező az 5. sz. melléklet 1. számú táblázata alapján,

M_i = a vizsgált alapterületen az összes előállított, feldolgozott, használt, tárolt és az

épületszerkezetbe, helyiségbe beépített éghető anyagok tömege, fajtánként 1 kg-ban,
 H_i = az éghető anyagok fajtánkénti fűtőértéke az 5. számú melléklet 2. számú táblázata alapján MJ/kg-ban.

2. A tűzterhelés számítása mellőzhető az olyan létesítményeknél, épületeknél, amelyek tűzterhelési értékeit az Országos Parancsnokság jóváhagyta, a normatív tűzterhelési értékeket az 5. számú melléklet 3. számú táblázata tartalmazza.

3. A 2. számú táblázatban nem szereplő éghető anyagok fűtőértékét laboratóriumi vizsgálattal kell meghatározni. A vizsgálati bizonylatokat a tűzterhelés számításához mellékelni kell.

5/1. számú táblázat

ANYAGTÓL FÜGGŐ TÉNYEZŐK A TŰZTERHELÉS SZÁMÍTÁSÁHOZ

(Az égés sebességét kifejező anyagjellemző)

Az anyag megnevezése	Az anyag megjelenési formája	Anyagjellemző tényező
1	2	3
Szilárd éghető anyagok¹		
Fa és fatermék	— laza halmaz: egyes elemek átlagos vastagsága legfeljebb 5 cm	1,4
	— tömör: az egyes elemek átlagos vastagsága 10 cm felett (faforgács préselve)	0,8
	— egyéb esetben	1,0
Papír és papíráru	— kis tömegben nem kötegelve	1,5
	— kötegelve és préselve, bálázva könyvalakban	0,6
	— egyéb esetben	1,2
Szén (fekete, barna, lignit), koks, faszén		1,0
Tiszta gyapjú és gyapjúáru	— kis tömegben lazán tárolva (30—50 kg-os tömegben)	1,0
	— nagy tömegben bálázva, préselve	0,8
Textília (pamut, selyem)	— kis tömegben lazán tárolva (30—50 kg-os tömegig)	1,2
	— nagy tömegben bálázva, préselve 50 kg feletti tételekben	0,8
	— egyéb esetben	1,0
Bőr és bőráru		1,0
Kaucsuk, gumi, műanyag, műgumi	— kis tömegben lazán tárolva (100 kg-ig)	1,3
	— egyéb esetben	1,0
Nitrocellulóz	— kis tömegben (100 kg-ig)	3,0
	— egyéb esetben	2,0
Gabona, liszt	— kis tömegben (500 kg-ig)	1,0
	— nagy tömegben — egy tételben — 500 kg felett	0,9
Széna, szalma	— lazán tárolva	1,5
	— bálázva, kötegelve	1,0
Éghető gázok ²		1,5
Éghető folyadékok ²		1,3

Megjegyzés az 5/1. számú táblázat alkalmazásához:

¹ Rendeltetésszerű nedvességtartalommal és égéskésleltető kezelés nélkül.² Tárolás, előfordulás módjaitól függetlenül az anyag az égéstérben egyenletesen elosztottnak tekintendő.

5/2. számú táblázat

ÉGHETŐ ANYAGOK FŰTŐÉRTÉKE

Az anyagok megnevezése	Fűtőérték H_i
	MJ/kg
1	2
Fa-, papíryananyagok	
— Fa (ide tartoznak az összes faanyagok és fából készült termékek, hulladékok stb.)	16,75
— Cellulóz	15,10
— Papír	15,90
— Parafa	16,75
— Farostlemez	18,85
— Dekoritlemez	20,10
Tüzelőanyagok	
— Kocsz	29,30
— Antracit	33,50
— Kőszén	31,40
— Barnaszén	20,95
— Lignit	18,85
— Szén (brikett)	20,10
— Tőzeg	15,50
— Faszén	30,15
— Nyersolaj	41,85
— Benzin	46,05
— Petróleum	42,90
— Kőszénkátrány	34,75
— Gázolaj	41,01
— Metán	55,70
— Propán	50,25
Szövetek, bőrök	
— Gyapot	16,75
— Selyem	18,85
— Gyapjú	23,05
— Műselyem	16,75
— Szövet (ide tartoznak az összes ruházati termékek)	20,95
— Bőrök	20,95
Gumik és műanyagok	
— Term. gumi	41,85
— Gumiabroncs	25,10
— Polietilén	46,50
— Polipropilén	46,50

1	2
— Polisztirol	40,60
— Poliakrilnitril	31,40
— Polimetilmetakrilát	26,80
— Kemény PVC	19,25
— PVC padló	15,50
— Textilalátétes PVC műbőr	18,85
— Poliuretán hab	29,30
— Polivinilacetát	23,05
— Vinilazbeszt (csempe)	5,45
— Poliizobutilén (neoacid lemez)	16,75
— Üvegszálás poliészter lemez	20,95
— Poliamid	31,00
— Epoxigyanta	31,40
— Fenol-formaldehid gyanta	30,15
— Fenol-formaldehid gyanta, szervesetlen töltőanyaggal	16,35
— Fenol-formaldehid gyanta, faliszt töltőanyaggal (bakelit)	25,95
— Polikarbonát	31,00
— Karbamid-formaldehid gyanta	25,10
— Celluloid	17,60
— Poliformaldehid	17,15
— Vulcanfíber	15,90
— Politetrafluoretilén	4,19
Takarmányok, élelmiszerek	
— Gabonafélék (ide tartoznak a rozs, kukorica, liszt stb.)	16,75
— Széna	16,75
— Szalma	14,65
— Keményítő	16,75
— Cukor	16,75
— Nádcukor	16,75
— Zsír	41,85
Vegyi anyagok	
— Aceton	31,15
— Anilin	36,65
— Benzol	41,85
— Etilalkohol	29,30
— Fenol	32,65
— Formaldehid	18,65
— Glicerín	18,15
— Metilalkohol	22,80
— Toluol	41,85
— Tiszta szén (karbon)	33,50
— Kén	10,45
— Foszfor	25,10
— Kaucsuk	41,85
— Parafin	40,60
— Bitumen	38,10

5/3. számú táblázat

NORMATÍV TŰZTERHELÉSI ÉRTEKEK

Sor-szám	Az épület, helyiség megnevezése	Normatív tűzterhelés MJ/m ²
1	2	3
1.	Lakóépület éghető berendezései, tárgyai és anyagai	460
2.	Mint 1. sorszám alatti az éghető szerkezeti anyagokkal együtt, II. tűzállósági fokozatú épületben	670
3.	Óvoda, bölcsőde ²	335
4.	Általános és középiskola ^{1, 2}	419
5.	Általános és középiskolai könyvtár olvasóval együtt ²	1260
6.	Szálloda, turistaszálló, diákszálló lakóhelyiségei ²	755
7.	Munkásszálló lakóhelyiségei ²	419
8.	Szálloda és szálló jellegű épületek külön tűzszakaszt képező szolgálati egységei ²	419
9.	Szálloda és szálló jellegű épületek raktárai ²	2520

¹ Szakközépiskolák és egyetemek akkor, ha egyedi elbírálásuk nem indokolt.

² Az épületszerkezetek éghető anyagai nélkül.

6. sz. melléklet

a Szabályzat 22. § (1) bekezdéséhez

A hasadó-nyíló felület kialakítása

1. A hasadó-nyíló felület nagyságát a következő számításal kell meghatározni:

$$F = f \cdot V$$

ahol

F = a szükséges hasadó-nyíló felület nagysága (m²),

V = a helyiség beépítetlen térfogata (m³),

f = 0,15—0,20 m²/m³ fajlagos hasadó-nyíló felületi tényező

— 0,20, ha a helyiség legfeljebb 200 m³,

— 0,15, ha a helyiség 200 m³-nél nagyobb.

2. A 2000 m³-nél nagyobb légterű csarnokok esetében, — ha jogszabály, állami szabvány másként nem rendelkezik — a hasadó-nyíló felület a csarnok határoló felületeinek (oldalfalak és födém) 30%-ánál kisebb nem lehet.

3. A hasadó-nyíló felületet úgy kell kialakítani, hogy az 3 kN/m²-nél kisebb robbanási túlnyomás hatására nyíljon meg. A méretezésnél a szélnyomás és hőteher figyelmen kívül hagyható.

4. A hasadó-nyíló felületet olyan helyen kell kialakítani, hogy a megnyíló lefűvő felületen kiáramló gáz veszélytelen irányba haladjon, más létesítménybe, berendezésbe ne ütközzön és jelentős irányváltoztatás, sebesség-növekedés ne következzen be.

7. számú melléklet

a Szabályzat 26. § (3) bekezdéséhez és a 60. §-ához

Építmények kiürítése

A) Általános előírások

Az építményt, illetve annak tűzszakaszait, helyiségeit úgy kell kialakítani, hogy tűz esetén a benttartózkodók a megengedett időtartamon belül a veszélyeztetett területről eltávozhassanak, illetőleg az építmény elhagyásával a szabadba jussanak.

A tűz által veszélyeztetett területen (helyiségben, tűzszakaszban) tartózkodók átmenetileg a tűztől védett tűzszakaszban, füstmentes lépcsőházban, az épületek, építmények tetőfödémén, vagy erre a célra — az első fokú tűzvédelmi hatóság egyetértésével — tervezett térben (átmeneti tér) tartózkodhatnak.

Ezeknek a tereknek igénybevételére vonatkozó kiürítési terveknek biztosítaniuk kell e terek további, megfelelően biztonságos elhagyásának lehetőségét.

A kiürítésre számításba vett útvonalon körforgó-, toló-, billenő- és emelkedő zsalus rendszerű, valamint csak fotocella elven működő ajtót alkalmazni nem szabad.

A „C”-, „E” tűzveszélyességi osztályba tartozó ipari, mezőgazdasági és tárolási építményeknél kiürítési útvonalon megengedett a toló-, billenő- és emelkedő zsalus kapuk alkalmazása, ha azok mindkét oldalról kézi úton 20 másodpercen belül biztonságosan nyithatók és az érintett helyiségben tartózkodó személyek száma 20 m²-enként az egy főt nem haladja meg.

A kiürítésre számításba vett nyílászáró szerkezetek — kivéve a legfeljebb 50 fónél kevesebb személy tartózkodására szolgáló helyiségeket — csak a kiürítés irányába nyílhatnak és azokat — amíg a helyiségben tartózkodnak — lezárni nem szabad. Nagyforgalmú és tömegtartózkodásra szolgáló építményben a 300 fónél nagyobb befogadóképességű helyiség ajtóit kilincs nélkül kell kialakítani úgy, hogy az egy mozdulattal nyitható és nyitott állapotban önműködően rögzíthető legyen.

A kiürítésre számításba vett útvonal kijáratainak nyílásába küszöböt, lépcsőt építeni — a nem tömegtartózkodásra szolgáló helyiség kivételével — nem szabad.

Többszintes épületnek a kiürítésre számításba vett útvonalain éghető anyagok beépítéséhez, il-

letőleg elhelyezéséhez — jogszabályban, állami szabványban nem szabályozott esetben — az első fokú tűzvédelmi hatóság hozzájárulása szükséges. Többszintes iskolák folyosóin — ha azokról kétirányú kiürítés lehetséges — legalább nehezen éghető anyagú szekrények beépíthetők.

A kiürítésre számításba vett lépcsőház, közép- és zártfolyosó füstelvezetésének lehetőségéről gondoskodni kell.

A kiürítés céljára 50 főnél több személy esetében íves karú lépcsőt, továbbá csúzdát, hágcsót, felvonót, — kivéve a biztonsági felvonót — valamint 25%-nál meredekebb lejtőt számításba venni nem szabad.

A nagyforgalmú és tömegtartózkodásra szolgáló építményben a kiürítésre számításba vett kijáratot, utat és folyosót irányjelző felirattal kell ellátni, amelyet — amíg az építményben személyek tartózkodnak — meg kell világítani.

A kiürítési útvonal ajtóinál függöny, szélfogó csak úgy helyezhető el, hogy az széthúzáskor a kijáratot ne szűkítse. A függöny a padló síkját nem érheti el, belső széleit eltérő színű csíkkal kell megjelölni.

Az olyan egyszintes „C” — „D” tűzveszélyességi osztálba tartozó építményeknél, amelyeknél a nagy alapterület nem teszi lehetővé a kijáratok, védett tűzszakasz vagy övezet megközelítését a megengedett időtartamon belül, ott megfelelő menekülési alagutat vagy zárt folyosót kell létesíteni a biztonságos kiürítés érdekében. Az alagút vagy zárt folyosó határoló szerkezetei legalább 1 óra tűzállósági határértékűek legyenek. Ezeknek bejárati ajtói nem éghető anyagúak és önműködően csukódóak legyenek.

B) Kiürítés számítás

1. Az építmény kiürítésének két szakasza van: első szakasz a helyiség kiürítése, második szakasz a tűzszakasz, illetve az építmény kiürítése.

2. Mind az első, mind a második szakasz kiürítésének időtartama nem haladja meg a megengedett időtartamot.

3. A kiürítés megengedett időtartama tűzveszélyességi osztályától és a tűzállósági fokozatától függ, amelyet a 7/1. számú táblázat tartalmaz.

4. A kiürítés időtartamát az 5—6. pontok szerint kell számítani.

5. A kiürítés első szakaszának időtartamát az útszakaszok hossza és az ajtók átbocsátóképessége alapján, a tűzszakasz, építmény legkedvezőtlenebb helyiségeire (elhelyezkedés, belső kialakítás, eltávolítandó személyek száma) kell meghatározni.

a) Az útszakaszok hossza alapján:

$$t_{1a} = \sum_{i=1}^n \frac{s_{i1}}{v_i} \leq t_{1\text{ meg}}$$

ahol

- t_{1a} = a helyiség kiürítésének időtartama a legtávolabbi tartózkodási helytől a hozzá legközelebb eső kijáratig (min),
 s_{i1} = az egyes útszakaszok hossza, az úttengelyeken mérve (m),
 v_i = az egyes útszakaszokhoz tartozó haladási sebességek (m/min) a 7. pont alapján,
 $t_{1\text{ meg}}$ = a kiürítés első szakaszában megengedett időtartam a 7/1. számú táblázat alapján (min),

b) az ajtó átbocsátóképessége alapján

$$t_{1b} = \frac{N_1}{k \cdot x_1} \leq t_{1\text{ meg}}$$

ahol

- t_{1b} = a helyiség, illetve annak egy része kiürítési időtartama az ajtók átbocsátóképessége alapján (min),
 N_1 = az eltávolítandó személyek száma az egyes kijáratokhoz tartozó személyek számának figyelembevételével (fő),
 k = $41,7 \text{ fő} \cdot \text{m}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$ a kijáratok átbocsátóképessége (percenként 25 fő, 0,6 méteres ajtószélességen),
 x_1 = a számított személyek számához (N_1) tartozó kijáratok szélességének összege (m).

6. A kiürítés második szakaszának időtartamát az utak hossza, a lépcsők, a szabadba, illetőleg az átmeneti térbe vezető ajtók átbocsátóképessége alapján kell meghatározni.

A kiürítés második szakaszának három alapesete közül (I—III.) ezek valamelyikét kell számításal ellenőrizni.

I. Kiürítés a szabadba

a) A kiürítés időtartama az útvonalak hossza alapján

$$t_{2a} = t_{1\text{ max}} + \sum_{i=1}^n \frac{s_{i2}}{v_i} \leq t_{2\text{ meg}}$$

ahol

- t_{2a} = a kiürítés időtartama az útvonalak hossza alapján (min),
 $t_{1\text{ max}}$ = annak a helyiségnek az első szakaszban számított kiürítési időtartama közül a nagyobb, mely a második szakaszban az útvonalak együttes hosszának egyidejű figyelembevételével a legnagyobb t_{2a} értéket adja (min),
 s_{i2} = annak a helyiségnek a kijáratától a szabadba vezető kijáratáig vett útvonalainak az együttes hossza az úttengelyen mérve, mely a $t_{1\text{ max}}$ -al együttesen a legnagyobb t_{2a} értéket adja (m),
 v_i = a számításba vett útvonalhoz tartozó haladási sebességek (m/min) a 7. pont alapján,

$t_{2\text{ meg}}$ = a kiürítés második szakaszában megengedett időtartam a 7/1. számú táblázat alapján (min).

b) A kiürítés időtartama a lépcsők átbocsátóképessége alapján (többszintes tűzszakaszok, építmények esetén)

$$t_{2b} = t_{y1} + \frac{N_2}{k x_2} + \sum_{i=1}^n \frac{s_{i3}}{v_i} \leq t_{2\text{ meg}}$$

ahol:

- t_{2b} = a kiürítés időtartama a lépcsők átbocsátóképessége alapján (min),
 t_{y1} = a lépcső eléréséhez szükséges idő a hozzá legközelebb eső helyiség ajtajából mérve az útszakaszok alapján (min),
 N_2 = a legnagyobb létszámot befogadó emeletről a számításba vett lépcsőn eltávolítandó személyek száma (fő),
 s_{i3} = a lépcső és a lépcsőtől a szabadba vezető kijárati tartó útvonalak hossza az úttengelyen mérve (m),
 k = $41,7 \text{ fő} \cdot \text{m}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$, a lépcső átbocsátóképessége (percenként 25 fő, 0,6 méteres lépcsőház szélességen),
 x_2 = a lépcsőkar szélessége (m),
 v_i = a számításba vett útvonalhoz tartozó haladási sebességek (m/min) 7. pont alapján.

c) A kiürítés időtartama a szabadba vezető ajtó átbocsátóképessége alapján

$$t_{2c} = t_{y2} + \frac{N_3}{k x_3} \leq t_{2\text{ meg}}$$

ahol:

- t_{2c} = a kiürítés időtartama a szabadba vezető ajtó átbocsátóképessége alapján (min),
 t_{y2} = a szabadba vezető ajtó eléréséhez szükséges idő, a hozzá legközelebb eső helyiség ajtajától mérve (min),
 N_3 = az eltávolítandó személyek száma (fő),
 k = $41,7 \text{ fő} \cdot \text{m}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$ a szabadba vezető ajtó átbocsátóképessége (percenként 25 fő, 0,6 m-es ajtószélességen),
 x_3 = a szabadba vezető ajtókiáratok szélességének összege (m).

II. Kiürítés a szabadba füstmentes lépcsőházon vagy külön lépcsőházzal rendelkező szomszédos tűzszakaszon keresztül.

Ez esetben a kiürítést a füstmentes lépcsőházba, illetve a külön lépcsőházzal rendelkező szomszédos tűzszakaszba jutásig kell számítani az I-ben ismertetett összefüggések felhasználásával.

Azonban

— az I/a esetben s_{i2} a füstmentes lépcsőházba vagy számításba vett tűzszakaszba vezető ajtóig értendő,

— az I/c esetben

N_3 = a füstmentes lépcsőházba, illetve a számításba vett tűzszakaszba eltávolítandó személyek száma,

x_3 = a füstmentes lépcsőház, illetve a számításba vett tűzszakaszba vezető ajtó szélessége.

Az I/b összefüggést csak akkor kell alkalmazni, ha az ellenőrzöttől eltérő szinten át történik a kiürítés tervezése.

III. Kiürítés átmeneti térbe, illetve az adott tűzszakasszal összefüggésben levő tetőfödémre.

Ez esetben az átmeneti térben, illetve a tetőfödém az odajutott személyek átmeneti ott-tartózkodásával kell számolni.

A kiürítési számítást a II-ben rögzített elvek és összefüggések alapján csak azokra a helyiségekre kell elvégezni, amelyek kiürítése a számításba vett átmeneti térbe nyert figyelembevétel, nevezetesen az I/a esetben az s_{i2} , az átmeneti térbe vezető útvonal hosszát jelenti. Az I/c esetben N_3 azoknak a személyeknek a száma, akiknek eltávozását az átmeneti térbe kell számításba venni. Az x_3 az átmeneti térbe, illetőleg a tetőre vezető és számításba vett ajtó szélessége.

Az I/b pontban közölt összefüggést csak a tetőre történő kiürítésnél kell alkalmazni, illetve ha a kiürítés tervezése eltérő szinten át történik.

7. A haladási sebességet a következő értékek szerint kell számításba venni a helyiség alapterülete és a helyiségben számításba vett személyek alapján:

A helyiségben egy főre jutó alapterület (m ²)	Vízszintes haladási sebesség (m/min)	Haladási lépcsőn m/min	
		lefelé	fölfelé
1—ig	16	10	8
1—25	30	20	15
25 felett	40	20	15

A lépcsők útvonalhosszaként (s) — beleértve a lépcsőpihenőket is — a szintkülönbség háromszorosát kell figyelembe venni.

8. A kiürítés céljára számításba vett átmeneti tér határoló szerkezeteinek tűzállósági határértéke feleljen meg az adott tűzállósági fokozathoz tartozó, a tűzgátló szerkezetekre állami szabványban előírt tűzállósági követelményeknek.

E térben a határoló szerkezetek tűzállósági határértéke időtartamig biztosítani kell az alábbi feltételeket:

— a légtér hőmérséklete, a hőszugárzás intenzitása nem érheti el az emberekre veszélyes értéket,

— a levegő oxigéntartalma nem csökkenhet a megengedhető érték alá,

— az égéstermék vagy az anyagok hőbomlása következtében az emberek biztonságára veszélyes koncentráció nem keletkezhet, illetőleg ilyen mértékű bejutása kizárt,

— a látási távolság megfelelő marad.

Átmeneti tér nem alakítható ki III. tűzállósági fokozatú 1—2 szintes épület tetőfödémén, illetve IV—V. tűzállósági fokozatú épületben.

7/1. számú táblázat

A kiürítés megengedett időtartama

A kiürítés szakaszai és a kiürítendő helyiség, tűzzakasz, építmény megnevezése	A kiürítés megengedett időtartama I—V. tűzállósági fokozatba sorolt tűzzakaszból, építményből (percben) t_{meg}		
	I—II.	III.	IV—V.
1	2	3	4
Első szakasz (t_1)			
a) Nagyforgalmú, illetve tömegtartózkodásra szolgáló, valamint „A”–„B” tűzveszélyességi osztályba sorolt helyiségek	1,5	1,0	0,75
b) Huzamos tartózkodásra szolgáló, illetve „C”–„E” tűzveszélyességi osztályba sorolt helyiségek	2,0	1,5	1,0
c) Egyszintes csarnok, ^{1,2} ha belső térfogata legfeljebb:			
— 5 000 m ³	2,0	1,5	1,0
— 10 000 m ³	2,5	2,0	1,5
— 20 000 m ³	3,0	2,5	2,0
— 40 000 m ³	3,5	3,0	2,5
— 80 000 m ³	4,0	3,5	—
— 160 000 m ³	4,5	4,0	—
— 320 000 m ³	5,0	4,5	—
Második szakasz (t_2)			
a) Nagyforgalmú, illetve tömegtartózkodásra szolgáló, valamint „A”–„B” tűzveszélyességi osztályba sorolt építmények (tűzzakaszok)	6,0	5,0	1,5
b) Huzamos tartózkodásra szolgáló, illetve „C”–„E” tűzveszélyességi osztályba sorolt építmények (tűzzakaszok)	8,0	6,0	2,5

¹ Csak akkor, ha közvetlenül a szabadba vezetővel rendelkezik.

² Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztály esetén a megengedett kiürítési időtartamot 25%-kal csökkenteni kell.

8. számú melléklet

a Szabályzat 37. § (2) bekezdéséhez

Hő- és füstelvezetés

1. Az ipari, tárolási célra szolgáló építmények helyiségeinek, tűzveszélyességi osztálytól és a tűzterheléstől függő összes hő- és füstelvezető nyílásai legkisebb geometriai szabad felületét (a továbbiakban nyílás felület) a következő táblázat alapján kell megállapítani:

A helyiség tűzveszélyességi osztálya	Tűzterhelés MJ/m ² -ben			
	200-ig	300-ig	500-ig	500 felett
	nyílásfelület a helyiség alapterületének %-ában			
„A”	2,5	3,0	4,0	5,0
„B”	2,0	2,5	3,0	4,0
„C”	1,05	1,5	2,0	3,0
„D”	0,75	1,0	1,5	3,0
„E”	0,5	0,75	1,0	2,0

2. A hő- és füstelvezető szerkezet nyílásfelülete 2500 cm²-nél kisebbre nem alakítható ki. A nyílásfelület oldalhosszai pedig nem lehetnek 0,25 méter alatt.

3. A hő- és füstelvezető szerkezeteket a helyiség legmagasabb pontjain kell elhelyezni, illetőleg beépíteni.

4. A hő- és füstelvezető szerkezet kézi nyitó, záró szerelvényét lehetőleg a helyiség bejárati ajtajának közelében kell elhelyezni.

Önműködő tűzoltóberendezés alkalmazása esetén — az illetékes tűzvédelmi hatóság által meghatározottak szerint — a hő- és füstelvezetők önműködő nyitását (zárását) is biztosítani kell.

5. Amikor a hő- és füstelvezetést mesterséges szellőztető berendezéssel biztosítják, akkor a táblázat alapján szükséges nyílásfelület minden egy m²-e helyett 2 m³/s levegő átbocsátást kell biztosítani úgy, hogy a füstgázok ne juthassanak más védett helyiségbe.

6. A hő- és füstelvezetésre létesített csatornák kialakítására a szellőző csatornákra vonatkozó tűzvédelmi előírásokat kell alkalmazni.

Az Országos Tervhivatal elnöke és a pénzügyminiszter

4/1980. (XI. 25.) OT-PM számú együttes rendelete

a Központi és a Tanácsi Környezetvédelmi Alap képzéséről és felhasználásáról

A környezetvédelem egyes feladatainak megoldására szolgáló Központi Környezetvédelmi Alap és Tanácsi Környezetvédelmi Alap képzéséről és felhasználásáról — az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal elnökével, valamint a Minisztertanács Tanácsi Hivatala elnökével egyetértésben — a következőket rendeljük:

1. §

A Központi Környezetvédelmi Alap és a Tanácsi Környezetvédelmi Alap célja, hogy ösztönözze a környezetvédelmi intézkedések végrehajtását és segítse a környezeti ártalmak megelőzését, valamint a szennyezett területeken a környezeti károk csökkentéséhez szükséges anyagi feltételek megteremtését.

2. §

(1) A Központi Környezetvédelmi Alap — légszennyezési bírságból,
— a népgazdasági tervben előírányozott költségvetési juttatásból
képződik.

(2) Tanácsi Környezetvédelmi Alapot Budapest fővárosnál, valamint Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén, Komárom és Veszprém megyéknél kell képezni.

(3) A Tanácsi Környezetvédelmi Alap a (2) bekezdésben említett megyék és a főváros területéről befizetett légszennyezési bírság visszahagyott 50%-ából képződik.

3. §

(1) A légszennyezési bírságból a Központi és a Tanácsi Környezetvédelmi Alapba befizetett összegeket és a költségvetési juttatást alapszerűen kell kezelni.

(2) A Központi Környezetvédelmi Alapot az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal (a továbbiakban: OKTH), a Tanácsi Környezetvédelmi Alapot a 2. § (2) bekezdésében említett megyei (fővárosi) tanács végrehajtó bizottságának pénzügyi feladatokat ellátó szakigazgatási szerve kezeli.

(3) A Központi Környezetvédelmi Alappal az OKTH elnöke, a Tanácsi Környezetvédelmi Alappal pedig — a Központi Környezetvédelmi Alap felhasználásával összehangoltan — a 2. § (2) bekezdésében említett megyei (fővárosi) tanács végrehajtó bizottsága rendelkezik.

4. §

(1) A Központi Környezetvédelmi Alap forrásaira és felhasználására az OKTH-nak, a Tanácsi Környezetvédelmi Alapéra pedig a 2. § (2) bekezdésében említett megyei (fővárosi) tanácsoknak — az Országos Környezet- és Természetvédelmi Tanács irányelveinek figyelembevételével — éves költségvetést kell készíteni.

(2) A Központi és a Tanácsi Környezetvédelmi Alap éves költségvetésében tervezett bevételén felüli befizetéseket a következő évi költségvetésben lehet felhasználásra előírányozni.

5. §

(1) A Központi Környezetvédelmi Alapot a környezet védelme érdekében elsősorban a légszennyezés csökkentését elősegítő intézkedésekre, a veszélyes (mérgező, fertőző) hulladékok környezetbe jutásának és a zajnak a megelőzésére, csökkentésére, a kevés hulladékkal járó technológiák fokozatos bevezetésére, kivételes esetben a legveszélyeztetettebb területeken kommunális célú beruházás támogatására kell felhasználni.

(2) A Központi Környezetvédelmi Alap döntő hányadát — ideértve a 9. §-ban meghatározott költségvetési befizetést is — a beruházásokhoz nyújtandó támogatásokra, elsősorban a gazdálkodó szervezetek (Ptk. 685. § c. pont), kivételes esetben költségvetési szervek, már működő, léte-

sítményei környezetszennyező vagy -károsító hatását csökkentő pótlólagos beruházásainak támogatására kell fordítani.

(3) A Központi Környezetvédelmi Alapból nyújtott támogatással a különböző környezetvédelmi feladatok összehangolt megoldását — a korszerű technika követelményeinek megfelelő berendezések létesítésével, illetőleg módszerek kidolgozásával — kell elősegíteni.

(4) A Központi Környezetvédelmi Alapból nyújtott juttatás formája közvetlen és kiegészítő jellegű támogatás, amely csak környezetvédelmi célt szolgáló beruházások költségeire fordítható a beruházásokra vonatkozó jogszabályok szerint.

(5) A Központi Környezetvédelmi Alapnak a (2) bekezdés szerint felhasznált összeget meghaladó hányadát egyéb, környezet- és természetvédelemmel összefüggő célokra, így különösen:

— a környezetvédelem megfigyelő és információs rendszerének kiépítésére;

— a légszennyezést, a veszélyes hulladékok ártalmatlanítását és a zajártalmat ellenőrző szervek műszerbeszerzéseire;

— a környezet- és természetvédelmet szolgáló felvilágosító, oktató és propagandatevékenység támogatására;

— a levegőtisztaság-védelem, a veszélyes hulladékok ártalmatlanítása és a zajvédelem terén a hatósági feladatok ellátását megalapozó ellenőrző mérések költségeinek fedezetére;

— az Alap 15%-áig a környezet- és természetvédelem általános feladatait szolgáló kutatási-fejlesztési célokra, ideértve az ezzel összefüggő nemzetközi kapcsolatok költségeit is, továbbá feltáró, elemző tanulmányok készítésére, illetőleg az ezeket alátámasztó szakértői tevékenység díjazására lehet felhasználni.

(6) A Központi Környezetvédelmi Alapnak az (5) bekezdésben meghatározott célokra felhasználható összegét az OKTH elnöke az éves költségvetési előirányzatban hagyja jóvá.

(7) A Központi Környezetvédelmi Alapot más környezetvédelmi célokat is szolgáló feladatokkal és azok pénzügyi forrásaival összehangoltan kell felhasználni. Ennek érdekében az egyes alapok felhasználási céljait egyeztetni kell.

6. §

(1) A Központi Környezetvédelmi Alapból a beruházási támogatás pályázat útján nyerhető el. A pályázat feltételeit és módját az OKTH elnöke határozza meg és közleményben teszi közzé.

(2) A Központi Környezetvédelmi Alapból nyújtható beruházási támogatások odaítélésének előkészítésére az Országos Tervhivatal, a Pénzügyminisztérium képviselőjében az Állami Fejlesztési Bank (a továbbiakban: ÁFB), az OKTH, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (a továbbiakban: OMFB), a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB), az érdekelt minisztériumok (országos hatáskörű szervek) és a beruházás helye szerinti me-

gyei (fővárosi) tanács képviselőiből álló bizottságot kell létrehozni. A bizottság titkársági feladatait az OKTH látja el.

(3) A beruházási támogatás odaítéléséről, mértékéről és feltételeiről az OKTH elnöke dönt.

(4) A döntésről az OKTH értesíti a pályázót, az ÁFB-t, az OMFB-t, az MNB-t, az érdekelt minisztériumot (országos hatáskörű szervet), szövetkezet esetében ennek országos érdekképviselői szervét, és a beruházás helye szerinti megyei (fővárosi) tanácsi illetékes elnökhelyettesét.

7. §

(1) A Központi Környezetvédelmi Alap beruházási célú pénzeszközeit az ÁFB kezeli.

(2) A támogatásra vonatkozó szerződést az ÁFB — a 6. § (3) bekezdése alapján megállapított feltételeknek megfelelően — köti a kedvezményezett.

(3) A Központi és a Tanácsi Környezetvédelmi Alap pénzeszközeit a kedvezményezettnek a rendeltetést megjelölve közvetlenül kell átutalni.

(4) A támogatás összegének rendeltetésszerű felhasználását az ÁFB közreműködésével az OKTH ellenőrzi. A Központi Környezetvédelmi Alapból finanszírozott beruházások megvalósításáról az ÁFB évenként tájékoztatót készít.

(5) Ha a támogatás feltételeit a kedvezményezett nem vagy csak részben teljesíti, a támogatás összegét az OKTH elnöke visszavonhatja.

(6) A támogatás visszavonásáról a 6. § (4) bekezdése szerinti szerveket értesíteni kell.

(7) A visszavont támogatást a visszavonásról szóló értesítés kézhezvétele után a kedvezményezett — a gazdálkodó szervezet a fejlesztési alapjából, költségvetési szerv a költségvetéséből — arra a számlára köteles visszafizetni, amelyről a támogatást kapta.

(8) Visszafizetési kötelezettség elrendelése esetén a támogatást azonnal lejárt követelésként kell kezelni és a volt kedvezményezettrel szemben a folyósítások időpontjától kamatot, a visszafizetési kötelezettség elrendelése időpontjától pedig késedelmi kamatot kell érvényesíteni a 60/1970. (XII. 31.) PM számú rendelet előírásai szerint.

8. §

(1) A Tanácsi Környezetvédelmi Alapot — figyelemmel az 5. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra — túlnyomórészt a helyi környezetvédelmi beruházások támogatására kell fordítani.

(2) A Tanácsi Környezetvédelmi Alap a beruházási támogatáson kívül felhasználható még

a) a környezetvédelem, elsősorban a levegőtisztaság-védelem helyi feladatait szolgáló feltáró, elemző tanulmányok és területi védettségi kategóriákba sorolást dokumentáló tervek készítésére;

b) hatósági feladatok ellátását megalapozó ellenőrző mérések költségeinek fedezetére;

c) a veszélyes hulladékok ártalmatlanítását és a zajártalom elleni védelmet szolgáló intézkedések költségeinek fedezetére;

d) a légszennyezést ellenőrző műszerek beszerzésére.

(3) A Tanácsi Környezetvédelmi Alapból nyújtható beruházási támogatások pályázati feltételeit és módját — az 5. § (3) és (4) bekezdésében, valamint a 7. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően — a megyei (fővárosi) tanács elnöke határozza meg és közleményben teszi közzé.

9. §

A Központi és a Tanácsi Környezetvédelmi Alap beruházási célú felhasználása után az Alap kezelőinek 25%-ot az állami költségvetésbe kell befizetniük.

10. §

Ez a rendelet 1981. január 1-én lép hatályba. Egyidejűleg a 3/1976. (VI. 19.) OT—PM számú együttes rendelet hatályát veszti.

Faluvégi Lajos s. k.,
az Országos Tervhivatal
elnöke

Dr. Hetényi István s. k.,
penzügyminiszter

Az Országos Tervhivatal elnöke,

a pénzügyminiszter,

és az építésügyi

és városfejlesztési miniszter

5/1980. (XI. 25.) OT—PM—ÉVM számú

együttes rendelete

a Központi Területfejlesztési Alap
felhasználásáról

1. §

A Központi Területfejlesztési Alap célja:

a) hozzájárul a fővárosban a szelektív iparfejlesztési politika érvényesítéséhez;

b) általában a Budapestről kitelepülő üzemek területfejlesztési célok szerinti elhelyezésére, telepítésére való ösztönzés az iparkitelepítések támogatása útján.

2. §

(1) A Központi Területfejlesztési Alapból (továbbiakban: Alap) támogatás nyújtható az állami vállalatoknak, az egyéb állami gazdálkodó szervezeteknek, a szövetkezeteknek, a szövetkezeti vállalatoknak és ezek jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társulásainak (a továbbiakban együtt: vállalat), az olyan vállalati, szövetkezeti döntési körbe tartozó beruházásokhoz, amelyek:

a) a központi szervek döntése és általában a budapesti agglomeráció iparának intenzív, szelektív fejlesztési programja alapján kitelepítendő fővárosi üzemek vidékre telepítésével,

b) Budapesten a lakásépítés, a környezetvédelem miatt vagy egyéb városfejlesztési okból felszámolásra kerülő üzemek vidékre, telepítésével kapcsolatosak.

(2) A kitelepítést elsősorban a vállalatok meglévő vidéki telephelyeinek bővítése útján kell megoldani. Ha a kitelepítés új üzem létesítésével valósul meg, annak telephelyét a telepítési adottságoktól függően, elsősorban a kedvezőtlen mezőgazdasági adottságú térségek településközpontjai közül kell kiválasztani.

3. §

Nem nyújtható támogatás:

a) elavult technikát, technológiát fenntartó fejlesztésekhez, valamint gazdaságtalan tevékenységekhez;

b) a fővároson belüli, valamint a főváros napi munkaerővonzási körzetében levő ipari üzemek létesítéséről és fejlesztéséről szóló 9/1975. (VI. 21.) ÉVM számú rendelet 1. számú mellékletében felsorolt településekbe történő áttelepítésekhez;

c) a területfejlesztés általános érdekeivel ellentétes fejlesztésekhez.

4. §

Az Alapból nyújtandó támogatás vissza nem térítendő és kiegészítő jellegű.

5. §

(1) A vállalat 2. § (1) bekezdése szerinti fejlesztések támogatására való igényt az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumhoz benyújtott kérelemben jelenti be. Legkésőbb ezzel egyidejűleg köteles a hitel és az egyéb állami támogatás iránti igényét a Magyar Nemzeti Bankhoz, illetőleg az Állami Fejlesztési Bankhoz, valamint az ágazati-illetékes miniszterhez (országos hatáskörű — szövetkezetnél az országos érdekképviseleti — szerv vezetőjéhez) benyújtani.

(2) A kérelemben részletesen ismertetni kell a beruházás indokát, célját, telephelyét, teljes előirányzatát, a fejlesztés forrásait, az igényelt támogatás összegét és éves ütemezését, a tevékenység technológiai jellemzőit, a fejlesztés gazdaságosságára vonatkozó számításokat és az értékesítés piaci lehetőségeit, a megvalósítás időszakát, a tervezett létszámot és annak összetételét, továbbá a Budapesti felszámolandó üzemek, telephelyek, illetve tevékenység megszüntetésének határidejét.

(3) A kérelemhez mellékelni kell a következőket:

a) ha városrendezési érdekből történik az üzem kitelepítése, a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága igazolását

— a terület városfejlesztési célra történő igénybevételek céljáról, időpontjáról és

— a vállalatnak nyújtandó kártalanítás összegéről;

b) a vállalat ágazati irányító és felügyeleti szervének (szövetkezetnél az országos érdekképviselői szervnek) a nyilatkozatát, hogy

— a városrendezési célból felszámolásra kerülő üzem kapacitásának pótlására gazdasági szempontból szükséges a tervezett fejlesztés megvalósítása;

— a tervezett fejlesztés megfelel a műszaki-technikai követelményeknek;

— a fejlesztés módja hatékony működést eredményez;

c) az illetékes megyei tanács végrehajtó bizottsága nyilatkozatát a tervezett fejlesztéshez nyújtott tanácsi támogatás összegéről, továbbá a fejlesztés munkaerőigényének kielégítési lehetőségéről, feltételeiről;

d) az Országos Telephelyforgalmi Központ telepítési szakvéleményét.

(4) A kérelmek elbírálásánál alapvető szempont a kitelepítések sürgőssége és az Alapból a kitelepítéshez igényelt összeg nagysága, illetve aránya a beruházás teljes költségéhez viszonyítva.

(5) A kérelmet az 1981. évre igényelt támogatás esetén 1981. április 30-ig, az ezt követő évekre a megelőző év július 31-ig kell benyújtani.

6. §

(1) Az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium — az érdekelt minisztériumok (a szövetkezeteknél az országos érdekképviselői szerv), a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága, a megyei tanács végrehajtó bizottsága, a Magyar Nemzeti Bank és az Állami Fejlesztési Bank bevonásával — értékeli az igényeket és az említett szervekkel egyeztetett álláspontot alakít ki. Ennek alapján az Országos Tervhivatal, a Pénzügyminisztérium képviselőiben az Állami Fejlesztési Bank, az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium és a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága képviselőiből alakult támogatási bizottság dönt a támogatás összegéről és éves ütemezéséről.

(2) A döntésről az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium tájékoztatja az érdekelt vállalatot, az Állami Fejlesztési Bankot, a Magyar Nemzeti Bankot, az érdekelt minisztériumot (országos hatáskörű szervet, szövetkezeteknél az országos érdekképviselői szervet), valamint a megyei tanács végrehajtó bizottságát.

(3) Az Állami Fejlesztési Bank szerződést köt az érdekelt vállalattal az Alapból engedélyezett támogatás igénybevételeiről. A szerződés tartalmazza a beruházás legfontosabb adatait: a beruházás megnevezését, telephelyét, teljes költségét, a finanszírozáshoz igénybe vett források összegét és ütemezését, a kapacitás üzembehelyezésének időpontját, a létszámnövekedés nagyságát, a kitelepítésre kötelezett üzem felszámolásának időpontját.

(4) Amennyiben a vállalat nem, vagy csak részben teljesíti a szerződésben vállalt kötelezettségeket, a támogatási bizottság részben vagy egészben megvonja a támogatást. Ez esetben a támogatást fejlesztési alapból kell visszafizetni.

7. §

(1) Az éves népgazdasági tervben meghatározott alapot az Állami Fejlesztési Bank kezeli.

(2) A támogatási összeg rendeltetésszerű felhasználását az Állami Fejlesztési Bank ellenőrzi, arról évenként jelentést készít, és megállapításairól tájékoztatja az Országos Tervhivatalt, a Pénzügyminisztériumot, az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumot és a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottságát.

8. §

E rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg a 4/1975. (XL. 29.) OT—PM—ÉVM számú együttes rendelet hatályát veszti.

Faluvégi Lajos s. k.,
az Országos Tervhivatal elnöke

Dr. Hetényi István s. k., Dr. Ábrahám Kálmán s. k.,
penzügyminiszter építésügyi és városfejlesztési
miniszter

Szerkeszti a Minisztertanács Titkársága. A szerkesztésért felelős dr. Mónus Lajos. Kiadja a Lapkiadó Vállalat, Budapest VII., Lenin körút 9—11 levélcím: postafiók 223. 1906. Telefon: 221-285. Felelős kiadó: Siklósi Norbert. Szerkesztőség: Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 78. IV. em. 1055. Telefon: 321-592. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizetési díj: a hírlapképesítő postahivataloknál és a Posta Központi Hírlap Irodánál (Postacím: Budapest V., József nádor tér 1 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Vásárolható: Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76 1055. Telefon: 316-173. Havi előfizetési díj 35.— Ft. Éves előfizetési díj 420.— Ft.

Index: 25 544

HU ISSN 0076—2407

5215 — Szikra Lapnyomda, Budapest. Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
Szedte a Zrínyi Nyomda. Felelős vezető: Bolgár Imre vezérigazgató — 80.2210/9-89